

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY MIASTA CZARNKÓW NA
LATA 2025 - 2032**

CZARNKÓW 2025

SPIS TREŚCI

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ GMINY MIASTA CZARNKÓW	6
I.1. Wnioski z diagnozy w obszarze społecznym	6
I.1.1 Demografia	6
I.1.2 Pomoc społeczna.....	7
I.1.3 Rynek pracy.....	8
I.1.4 Edukacja.....	9
I.1.5 Kultura, sport, aktywność społeczna	11
I.1.6 Ochrona zdrowia	12
I.1.7 Bezpieczeństwo publiczne	12
I.2. Wnioski z diagnozy w obszarze gospodarczym	13
I.2.1 Przedsiębiorczość.....	13
I.2.2 Rolnictwo.....	14
I.3. Wnioski z diagnozy w obszarze przestrzennym i środowiskowo – klimatyczne	15
I.3.1 Warunki środowiskowe i klimatyczne	15
I.3.2 Warunki kulturowe	19
I.3.3 Infrastruktura techniczna i społeczna	20
I.3.4 Połączenia komunikacyjne	23
I.3.5 Planowanie przestrzenne	23
I.4. Podsumowanie	24
II. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA CZARNKÓW.....	29
II.1. Plan rozwoju miasta	29
II.2. Obszar strategicznej interwencji w ujęciu lokalnym	44
II.3. Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym	44
II.4. Polityka przestrzenna Miasta Czarnków	49
II.4.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ MIASTA CZARNKÓW.....	50
II.4.2 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.....	57
II.5 Kierunki rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej.....	77
II.6 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego	78
III. WDRAŻANIE STRATEGII.....	86

III.1. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	86
III.2. Ramy finansowe realizacji Strategii.....	89
III.3. Zgodność z dokumentami wyższego rzędu.....	91
SPIS TABEL	95
SPIS RYSUNKÓW	95

WSTĘP

Strategia rozwoju to kluczowy i nadrzędny dokument, programujący rozwój lokalny. Wskazuje ona, w jaki sposób gmina chce się rozwijać i jakie długoterminowe cele chce osiągnąć. Podstawę do określenia tych założeń stanowi analiza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej w gminie, dzięki której można skoncentrować plan działań na najistotniejszych obszarach problemowych oraz wychwycić potencjały gminy. Dla realizacji tych planów ważne jest także zmobilizowanie zasobów kadrowych czy finansowych oraz ewentualnych źródeł ich pozyskania. Długookresowy horyzont planowania pociąga za sobą konieczność zaplanowania systemu monitorowania efektywności projektowanej w dokumencie interwencji.

Układ Strategii obejmuje elementy wskazane w ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 poz. 609 z późn. zm.), które jednocześnie są zgodne z teoretycznymi podstawami planowania rozwoju lokalnego, tj.:

- 1) wnioski z diagnozy;
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 4) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 5) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 6) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 7) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 9) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 10) ramy finansowe i źródła finansowania.

Strategia rozwoju gminy jest narzędziem pomagającym skutecznie zarządzać rozwojem lokalnym, zapewniając harmonijny i zrównoważony wzrost, z korzyścią dla mieszkańców, gospodarki oraz środowiska.

DIAGNOZA

I. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ GMINY MIASTA CZARNKÓW

Diagnoza sytuacji w Mieście Czarnków, przeprowadzona z uwzględnieniem obszarów: społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego i klimatyczno-środowiskowego, pozwala na sformułowanie kluczowych wniosków, dotyczących zjawisk mających wpływ na dalsze funkcjonowanie Miasta i koniecznych do uwzględnienia przy projektowaniu kierunków interwencji w tych obszarach.

W obliczu mających miejsce w ostatnich latach sytuacji kryzysowych, z którymi przyszło się zmagać zarówno władzom rządowym, jak i samorządom lokalnym, jak pandemia Covid-19, kryzys polityczny i humanitarny związany z agresją Rosji na Ukrainę oraz kryzys gospodarczy, w tym energetyczny, planowanie strategiczne uwzględniać musi nie tylko czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Miasta, ale również wyzwania związane z sytuacją społeczną i gospodarczą na poziomie krajowym i międzynarodowym. W tym kontekście zwrócić należy szczególną uwagę na szanse i zagrożenia dla rozwoju Miasta Czarnków.

Diagnoza powstała przede wszystkim w oparciu o ogólnodostępne dane statystyki publicznej (Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego), sprawozdania i zestawienia danych z instytucji publicznych (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej). Raporty o stanie gminy, a także w oparciu o uchwalone i obowiązujące już w gminie dokumenty strategiczne. Analizę danych przeprowadzono w odniesieniu do kilku poprzednich lat, aby określić trendy poszczególnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych czy klimatyczno-środowiskowym.

I.1. Wnioski z diagnozy w obszarze społecznym

I.1.1 Demografia

W sferze społecznej istotnym czynnikiem jest potencjał demograficzny gminy. Jest on wypadkową zarówno wewnętrznych uwarunkowań, jak i ogólnych obserwowanych w kraju trendów. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, Miasto Czarnków na koniec 2022 roku zamieszkiwało 10 097 osób, co stanowiło 12% ludności powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Dynamika zmian liczby ludności w latach 2014-2022 wskazuje słabnięcie potencjału demograficznego Miasta. W ciągu niespełna dekady liczba mieszkańców spadła o prawie 10%. Analiza danych dla migracji wskazuje na utrzymujący się odpływ mieszkańców z Miasta od 2014 roku. Wielkość salda migracji w Mieście przyjmuje dużo wyższe wartości (-5,1 osoby na 1000 mieszkańców) niż dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (-1,9 osoby na 1000 mieszkańców) i województwa wielkopolskiego (0,4 osoby

na 1000 mieszkańców). Na relatywnie wyższe wartości wskaźnika wpływa odpływ mieszkańców Miasta do okolicznych miejscowości wiejskich, gdzie jest większa dostępność terenów pod zabudowę jednorodziną. Procesy demograficzne związane z ruchem naturalnym ludności w Mieście są porównywalne do procesów obserwowanych w województwie wielkopolskim oraz powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Analiza danych w latach 2014-2022 wskazuje na konsekwentny kierunek spadku liczby urodzeń. Odnotowuje się ujemne wartości przyrostu naturalnego w Czarnkowie w 2022 roku wartość wskaźnika wynosiła -6,11 osoby na 1000 mieszkańców. Wśród zjawisk o charakterze ogólnokrajowym, które zaznaczają się również w analizach demograficznych Miasta Czarnków i które będą rzutowały na kształtowanie lokalnych polityk rozwoju, kluczowy jest proces starzenia się społeczeństwa. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 38,5%.

I.1.2 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna, a więc wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, których nie potrafią przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości, jest istotnym obszarem działalności gminy. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie. Realizuje on zadania z zakresu pomocy społecznej, ale także w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, świadczeń rodzinnych i innych form pomocy dla mieszkańców. Dodatkowo wsparcia mieszkańcom udziela również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance. Wskaźnik deprivacji lokalnej dla Miasta Czarnków, wskazujący na liczbę osób pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1000 mieszkańców najwyższy był w 2019 roku (4,01%) i od tego czasu maleje. W 2022 roku wskaźnik deprivacji lokalnej wyniósł 3,77%. Mieszkańcy korzystają z pomocy społecznej głównie w związku z ubóstwem, długotrwałymi lub ciężkimi chorobami oraz niepełnosprawnością. Rzadziej występującymi powodami są bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Z pomocy społecznej w 2022 roku korzystało 255 rodzin, w których żyło 489 osób. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej odnotowuje niewielki trend spadkowy. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej najwyższa była w roku 2020 (295 rodzin), w 2022 roku było to 255 rodzin, w których żyło 489 osób. Liczba osób, które otrzymały świadczenia na podstawie wydanych decyzji wykazuje w Mieście Czarnków trend malejący. Podobna sytuacja ma miejsce w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim i województwie wielkopolskim. Jednocześnie liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji jest w Mieście Czarnków wyższa niż średnia dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Do roku 2020 liczba ta była niższa od średniej dla województwa wielkopolskiego, a od roku 2021 jest wyższa. W 2022 roku w Czarnkowie 382 osoby korzystały

ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji, w powiecie średnio 314, a w województwie 364. Do najczęściej wykorzystywanych świadczeń należą świadczenia pieniężne (zasiłki celowe i okresowe), a wśród świadczeń niepieniężnych zapewnienie posiłku, usługi opiekuńcze i finansowanie pobytu w domu pomocy społecznej. Świadczenia o charakterze opiekuńczym, szczególnie pobyt w domu pomocy społecznej, generują znaczące koszty, a w związku ze starzeniem się społeczności Miasta liczba osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych i pobytu w domu pomocy społecznej będzie rosła. Pomocy rodzinom z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego udziela asystent rodziny. Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta wykazuje tendencję spadkową – w 2022 roku pod opieką asystenta było 13 rodzin. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie udziela również wsparcia w związku z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, współpracując w tym zakresie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym. Liczba osób z którymi MKRPA przeprowadzała rozmowy najwyższa była w 2021 roku, a następnie znacząco spadła, jednak w roku 2021 i 2023 odnotowano wysoką liczbę osób wobec których MKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym udziela wsparcia w związku z problemami uzależnień i przemocy domowej. W Mieście funkcjonuje Centrum Aktywności Senioralnej, administrowane przez MOPS, które zapewnia przestrzeń do działania organizacji senioralnych. Przy MOPS działa Centrum Wolontariatu, które realizuje liczne zadania na rzecz społeczności lokalnej przy wsparciu wolontariuszy, rekrutowanych głównie wśród uczniów szkół ponadpodstawowych oraz seniorów. MOPS prowadzi także Wypożyczalnię Sprzętu Rehabilitacyjnego.

I.1.3 Rynek pracy

Z perspektywy społecznej istotnymi kwestiami w zakresie rynku pracy są zarówno tendencje dotyczące osób aktywnych i biernych zawodowo, jak też zjawisko bezrobocia. W przypadku bezrobocia wsparcia w podjęciu zatrudnienia udziela mieszkańcom Miasta Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie. Dane Narodowego Spisu Powszechnego 2021 wskazują, że w trakcie spisu w Czarnkowie zamieszkiwało 8 829 osób w wieku lat 15 i więcej. 4 692 osoby były aktywne zawodowo, w tym 4 541 pracowało, a 151 było bezrobotnych. Bierność wynika głównie z edukacji, przebywania na emeryturze lub rencie oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Zwrócić należy uwagę, że największą liczebnie kategorią wśród mężczyzn są pracujący – pracowało 2 469 mężczyzn, a 1 368 było biernych zawodowo. Z kolei w przypadku kobiet przeważała kategoria biernych zawodowo – biernymi było 2 299 kobiet, zaś pracowały 2 072 kobiety. Wynika to z faktu, że kobiety dłużej się kształcą, częściej

zajmują się domem oraz szybciej przechodzą na emerytury. Współczynnik aktywności zawodowej, czyli stosunek osób aktywnych zawodowo (zatrudnionych i bezrobotnych) do całkowitej liczby ludności wyniósł 56,1%, w przypadku kobiet 48,2%, zaś mężczyzn 65,1%. Wskaźnik ten dla Polski wyniósł 59,2% ogółem, dla kobiet 52,6%, a mężczyzn 66,5%. Wskaźnik zatrudnienia, pokazujący odsetek osób pracujących wyniósł 54,3%, dla kobiet 46,7% i mężczyzn 62,9%. W przypadku Polski wskaźnik wyniósł 56,8%, dla kobiet 50,5%, a mężczyzn 63,7%. Zauważyć więc należy, że zarówno wskaźnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia, dla Miasta Czarnków są niższe niż średnio w kraju, przy czym większe różnice dotyczą kobiet. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim wyniosła 4,8% na koniec roku 2023. Najniższą wartość stopy bezrobocia dla okresu 2018-2023 odnotowano w 2021 roku (3,1%) i od tego czasu obserwujemy wzrost stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiecie jest niższa niż stopa bezrobocia dla Polski (5,1% w 2023 roku), ale wyższa niż dla województwa wielkopolskiego (3,0% w 2023 roku). Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Czarnkowie wynosiła na koniec 2023 roku 1 403 osoby, z czego 123 osoby, a więc 8,8% ogólnej liczby bezrobotnych pochodziło z Miasta Czarnków. Znacznie większa liczba bezrobotnych zamieszkuje w Krzyżu Wielkopolskim, Trzciance, Wieleniu, Gminie Czarnków oraz w Drawsku. Liczba bezrobotnych w Mieście Czarnków w okresie 2018-2023 największa była w roku 2020 (156 osób), co wiązało się z pandemią Covid-19. W 2021 roku nastąpił znaczny spadek bezrobocia – do poziomu 97 osób, a więc najniższego w analizowanym okresie. Następnie bezrobocie znów wzrosło osiągając liczbę 123 osób na koniec 2023 roku. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych waha się od 49,6% w 2022 roku do 68,0% w roku 2021. W roku 2023 kobiety stanowiły 56,9% bezrobotnych. Mają więc większą trudność w znalezieniu zatrudnienia i częściej są bezrobotne. Znaczący odsetek bezrobotnych stanowią bezrobotni określani jako będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc posiadający takie cechy, które utrudniają podjęcie zatrudnienia. Udział bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy waha się od 76,9% w 2020 roku do 85,4% w roku 2023. Zwrócić tu należy uwagę przede wszystkim na bezrobotnych powyżej 50 roku życia – w 2023 roku stanowili oni 30,9% ogółu bezrobotnych. Udział bezrobotnych długotrwale w 2023 roku wyniósł 27,6%, zaś udział bezrobotnych do 30 roku życia 23,6%. Znaczący odsetek osób bezrobotnych – 22,8% w 2023 roku posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Zwrócić należy też uwagę na znaczący udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych. W 2023 roku wyniósł on aż 17,1% i był najwyższy w okresie 2018-2023.

I.1.4 Edukacja

Miasto Czarnków realizuje zadania w zakresie edukacji i opieki nad dziećmi prowadząc przedszkola i szkoły podstawowe. Oferta Miasta jest uzupełniana przez placówki niepubliczne.

Na terenie Miasta działają trzy niepubliczne żłobki. W przypadku przedszkoli funkcjonują dwa przedszkola prowadzone przez Miasto, trzy przedszkola niepubliczne i jeden punkt przedszkolny. Przedszkole Miejskie nr 2 prowadzi punkt żłobkowy dla dzieci w wieku od 9 miesięcy do 3 lat. Do oddziału żłobkowego działającego w Przedszkolu Miejskim nr 2 w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 21 dzieci. Informacje wykazane w sprawozdaniach z realizacji działań z zakresu pomocy społecznej wskazują, że w roku 2022 do żłobków uczęszczało 52 dzieci. Zdiagnozowano brak miejsc w żłobkach (5 miejsc), jednak był on znacząco mniejszy niż średnia dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (13,38 miejsc) i województwa wielkopolskiego (16,71 miejsc). Do przedszkoli w roku 2023/2024 uczęszczało łącznie 388 dzieci. Zwrócić należy uwagę na wysoki wskaźnik objęcia edukacją przedszkolną dzieci w wieku 3-5 lat – w 2022 roku wyniósł on 1 341 na 1000 dzieci, co wskazuje na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w tym zakresie. Miasto Czarnków prowadzi dwie szkoły podstawowe. W roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało do nich 981 dzieci. Największą liczbę uczniów odnotowano w roku 2021/2022 – aż 1 194 osoby. Od roku 2022/2023 liczba uczniów zaczęła maleć, co wynika z wychodzenia ze szkół dużych liczebnie roczników uczniów, wygenerowanych przez obniżenie wieku edukacji szkolnej. Szkoła Podstawowa nr 1 jest znacznie większa niż Szkoła Podstawowa nr 2, ale od roku 2021/2023 widać w niej większy ubytek uczniów niż w drugiej szkole. Szkoły podstawowe posiadają odpowiednią infrastrukturę sportową, dostęp do ciepłych posiłków, a także dostęp do Internetu. Dzieci uczą się na jedną zmianę. W obu szkołach funkcjonują świetlice szkolne. Szkoły zapewniają uczniom wsparcie specjalistów – głównie psychologów i pedagogów. Dodać należy, że w przypadku specjalistów, nauczycieli wspomagających czy wychowawców świetlicy występują wakaty. Budynek szkół i przedszkoli oraz obiekty sportowo-rekreacyjne na ich terenie wymagają modernizacji. Szkoły i przedszkola realizują wiele projektów edukacyjnych i innowacji pedagogicznych, a także wdrażają programy profilaktyczne. Placówki edukacyjne oferują zajęcia wspierające dzieci i młodzież w realizacji i rozwijaniu ich pasji i zainteresowań. Uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach i sportowych zawodach pozaszkolnych. Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z lat 2020-2023 wskazuje, że szkoły w Mieście Czarnków uzyskują średnie wyniki niższe od średniej dla Polski. Pod względem wyników lepiej wypada Szkoła Podstawowa nr 1, której wyniki mniej odbiegają od średniej dla Polski i są wyższe niż średnia dla szkół w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Szkoła Podstawowa nr 2 osiąga wyniki zbliżone do średniej dla szkół w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Na terenie Czarnkowa młodzież może korzystać ze szkół ponadpodstawowych. Liceum Ogólnokształcące im. Janka z Czarnkowa i Zespół Szkół im. Józefa Nojego to szkoły prowadzone przez powiat czarnkowsko-trzcianecki. Zespół Szkół oferuje naukę w liceum ogólnokształcącym, technikum, szkole branżowej i szkole policealnej. Trzecia szkoła ponadpodstawowa to Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie.

I.1.5 Kultura, sport, aktywność społeczna

W imieniu Miasta Czarnków w obszarze kultury oraz sportu i rekreacji działalność prowadzą dwa gminne podmioty: Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czarnkowie. Zaangażowanie Miasta w obszarze kultury jest bardzo duże i zdecydowanie wyróżnia się na tle miast podobnej wielkości. Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie jest samorządową instytucją kultury, obejmującą: Czarnkowski Dom Kultury, Kino „Światowid”, Miejską Bibliotekę Publiczną (posiadającą siedzibę główną oraz dwie filie), a także Muzeum Ziemi Czarnkowskiej. Celem działalności MCK jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury. Miejskie Centrum Kultury w ramach oferty kulturalnej oferuje różnorodne zajęcia tematyczne, imprezy, w tym imprezy cykliczne, np. koncerty, wystawy, spotkania autorskie, występy kabaretów, warsztaty, konkursy, a także zajęcia wakacyjne dla dzieci. W MCK funkcjonują również grupy artystyczne. Sportem i rekreacją zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czarnkowie. Jego podstawowym celem jest umożliwienie mieszkańcom korzystania z obiektów sportowo-rekreacyjnych i aktywnego uczestnictwa w rozwoju kultury fizycznej oraz współtworzenia jej wartości. OSiR do realizacji własnych działań posiada następujące obiekty: Obiekty Nowa 8, czyli siedziby OSiR (baseny, boiska, plac zabaw, kręgielnia), Przystań Marina, Orlik, Skate Park, Słoneczna Strefa Rekreacji, łaźnia solankowa oraz kort tenisowy. Ośrodek Sportu i Rekreacji realizuje różnorodne imprezy sportowe i rekreacyjne oraz zajęcia sportowe, m.in. zawody wędkarskie, turnieje, zajęcia biegowe, piłkarskie: piłka nożna, koszykówka, siatkówka, zajęcia pływackie, zajęcia fitness. Organizuje również zajęcia wakacyjne i feryjne dla dzieci i młodzieży. Aktywność społeczna mieszkańców realizowana jest przede wszystkim w ramach sektora pozarządowego, ale nie tylko – jest również animowana przez Miasto: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi Centrum Wolontariatu, a Miasto Czarnków realizuje Budżet Obywatelski w ramach, którego mieszkańcy mogą proponować i wybierać do realizacji projekty ważne dla członków społeczności lokalnej. W Czarnkowie aktywnie działają organizacje pozarządowe. Rejestr organizacji prowadzi starosta powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Na jego podstawie można wskazać, że w Mieście Czarnków ma swoją siedzibę: 20 stowarzyszeń i stowarzyszeń kultury fizycznej wpisanych do KRS, 3 fundacje, 5 stowarzyszeń kultury fizycznej wpisanych do rejestru starosty, 4 stowarzyszenia zwykłe i jeden uczniowski klub sportowy. Dane GUS wskazują, że liczba organizacji pozarządowych w Czarnkowie rośnie, rośnie też wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców – z 2,61 w 2018 roku do 3,27 w roku 2022. Przestrzenią stworzoną przez Miasto Czarnków dla aktywności organizacji pozarządowych, szczególnie działających na rzecz osób starszych, jest Centrum Aktywności Senioralnej. Obejmuje ono pomieszczenia dla organizacji non-profit, salę konferencyjną oraz zaplecze kuchenne i sanitarne. Miasto Czarnków współpracuje

z organizacjami pozarządowymi (a także z podmiotami kościołów i związków wyznaniowych), w oparciu o przyjmowane corocznie programy współpracy, udzielając zarówno wsparcia o charakterze finansowym, jak i pozafinansowym. Corocznie zadania we współpracy z Miastem realizuje około 20 organizacji pozarządowych. Uwagę zwrócić należy na fakt, że systematycznie rośnie wysokość środków finansowanych, które Miasto wykłada na wsparcie sektora pozarządowego w 2018 roku było to 293 678 zł, a w 2023 roku aż 515 700 zł.

I.1.6 Ochrona zdrowia

Miasto Czarnków nie prowadzi podmiotów opieki zdrowotnej, jednak na terenie Miasta mieszkańcy mają dostęp zarówno do ambulatoryjnej, jak i stacjonarnej opieki zdrowotnej. Opiekę szpitalną zapewnia Szpital Powiatowy imienia doktora Ryszarda Surmy w Czarnkowie. Szpital prowadzony jest przez powiat czarnkowsko-trzcianecki. W ramach Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, obok szpitala, działa również Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz poradnie, zapewniające opiekę ambulatoryjną. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej jest jedynym publicznym podmiotem ochrony zdrowia działającym na terenie Miasta Czarnków. W ramach opieki ambulatoryjnej mieszkańcy na terenie Miasta mogą korzystać zarówno z podstawowej opieki zdrowotnej, jak i z opieki specjalistycznej. Publiczne poradnie są prowadzone w ramach Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, dodatkowo działają podmioty niepubliczne – zarówno zapewniające podstawową opiekę zdrowotną (4 podmioty), jak i wybrane usługi specjalistyczne (6 podmiotów). Kontrakt z NFZ posiadają również dwie poradnie stomatologiczne. Mieszkańcy Czarnkowa mogą kupować leki i inne produkty medyczne w 8 aptekach. Dane dotyczące korzystania z opieki ambulatoryjnej wskazują, że łączna liczba porad lekarskich najwyższa była w 2018 roku, następnie malała osiągając najniższą wartość w roku 2020 (co wiązało się z pandemią Covid-19) i od tego czasu rośnie. Łącznie w 2023 roku udzielono w Czarnkowie 156 240 porad, w tym 111 993 w ramach POZ i 44 247 specjalistycznych.

I.1.7 Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo na terenie Miasta Czarnków zapewniają Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie, Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie oraz Straż Miejska w Czarnkowie. Statystyki dla lat 2018-2022 wskazują, że corocznie służby ochrony przeciwpożarowej udzielały pomocy w przypadku od 91 do 154 różnego typu zdarzeń. Do najczęstszych zdarzeń należały pożary, wypadki komunikacyjne oraz zdarzenia medyczne, w przypadku których straż udzielała pomocy. W 2023 roku na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego stwierdzono 1 238 przestępstw. Liczba przestępstw najwyższa była w 2021 roku (1 692), a następnie spadała. Dominują przestępstwa o charakterze kryminalnym, głównie przeciwko mieniu, znacznie rzadziej miały miejsce przestępstwa gospodarcze

i drogowe. Analiza wskaźnika przestępstw stwierdzonych przez Policję ogółem na 1000 mieszkańców wskazuje, że w 2023 roku wskaźnik dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego wyniósł 21,0 i był znacznie wyższy niż średni dla Polski – 14,8. Wskaźnik dla powiatu rósł do 2022 roku, dopiero w 2023 roku odnotowujemy jego spadek. We wszystkich latach był wyższy niż średni dla Polski, co wskazuje, że na terenie powiatu więcej jest przestępstw w przeliczeniu na 1000 ludności niż średnio w kraju. Wprawdzie przestępstw na terenie powiatu – w przeliczeniu na 1000 ludności – jest więcej, ale w całym okresie 2018-2023 wykrywalność przestępstw jest wyższa. W 2023 roku wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w powiecie wyniósł 84,7%, zaś dla Polski 71,5%. W 2023 roku na terenie Miasta Czarnków Policja odnotowała 200 przestępstw kryminalnych, w tym 55 czynów z zakresu kradzieży z włamaniem, 42 czyny z zakresu przestępczości narkotykowej oraz 6 czynów w zakresie uszkodzenia mienia. Wykrywalność przestępstw wyniosła 87,1%. Policjanci Wydziału Prewencji KPP w Czarnkowie w 2023 roku ujawnili 1 145 wykroczeń – 584 zakończyło się nałożeniem mandatu, 511 pouczeniem, a w przypadku 50 wykroczeń sporządzono notatki stanowiące podstawę do wszczęcia postępowań o wykroczenia. Najczęściej popełniane wykroczenia w Mieście Czarnków dotyczą niezgodnej z prawem sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych, zakłócania porządku i spokoju publicznego, wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego oraz kradzieży.

I.2. Wnioski z diagnozy w obszarze gospodarczym

I.2.1 Przedsiębiorczość

Działalność gospodarcza realizowana na terenie Miasta Czarnkowa ma różnorodny charakter, nie sposób wskazać dominującej gałęzi czy branży, która wpływałaby na rozwój gospodarczy Miasta. Sektor gospodarczy jest zróżnicowany – dominują małe podmioty, jednak działalność na terenie Miasta prowadzą także duże, znane firmy. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Mieście funkcjonowały 1 162 podmioty gospodarki narodowej, w tym 38 z sektora publicznego i 1 109 z sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w latach 2018-2021 nieznacznie wzrastała, zaś od 2022 roku nieznacznie spada. Podmioty sektora prywatnego to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2023 roku stanowiły one 75,2% podmiotów gospodarki narodowej. Spółki handlowe stanowiły 5,9% podmiotów, zaś pozostałe formy prawne mniejsze odsetki. Na potencjał gospodarczy wskazuje nie tylko bezwzględna liczba podmiotów gospodarczych, ale ich liczba przypadająca na 10 000 mieszkańców. W 2022 roku na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało w Mieście Czarnków 2 078 podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 000 ludności rośnie, co wskazuje na fakt, że wzrost liczby podmiotów

nie wynika ze wzrostu liczby mieszkańców, ale wiąże się z rozwojem przedsiębiorczości. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców jest większa niż w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim (1672 w 2022 roku), ale niższa niż średnia dla Polski (2 253). Działające podmioty gospodarcze w większości należą do podmiotów małych – w 2022 roku aż 94,6% tych podmiotów zatrudniało do 9 osób. Dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2023 roku działalność gospodarczą prowadziły 874 osoby fizyczne, a wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 000 mieszkańców w 2022 roku wyniósł 883. Na 10 000 mieszkańców w 2022 roku przypadało 94,6 podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób i 3,6 podmiotów zatrudniających 250 osób i więcej. Największa liczba podmiotów gospodarczych w Mieście Czarnków prowadzi działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych – aż 265 podmiotów w 2023 roku. Odnotować należy większą liczbę podmiotów działających w obszarze budownictwa, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz przetwórstwa przemysłowego. Największy spadek liczby podmiotów gospodarczych dotyczy sekcji handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych, a wzrost budownictwa. Znaczna powierzchnia terenów miasta przeznaczona jest pod prowadzenie działalności gospodarczej (około 200 ha).

I.2.2 Rolnictwo

Czarnków jest gminą miejską stąd rolnictwo nie jest znaczącym sektorem gospodarki w Czarnkowie. Przydatność rolnicza gleb występujących w okolicach Czarnkowa jest zróżnicowana – można wyróżnić zarówno kompleksy dobrych i słabych gruntów. W sekcji A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo PKD w Mieście Czarnków na koniec 2023 roku funkcjonowało 9 podmiotów gospodarczych, co stanowiło zaledwie 0,8% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarczych w sekcji A w latach 2018-2023 wynosiła 9 lub 10. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku powierzchnia użytków rolnych na terenie miasta obejmowała 543,32 ha, zaś powierzchnia zasiewów upraw wyniosła 250,99 ha. W Czarnkowie funkcjonowało 30 gospodarstw domowych, które uzyskiwały dochód z działalności rolniczej. Średnia wielkość gruntów gospodarstwa rolnego wyniosła 18,07 ha. Wśród gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa małe, 6 gospodarstw posiadało areał o powierzchni 15 ha i więcej, a pozostałe do 10 ha włącznie. Jako pracujących w gospodarstwach rolnych członków rodzin i pracowników najemnych PSR zidentyfikował 48 osób.

I.3. Wnioski z diagnozy w obszarze przestrzennym i środowiskowo – klimatyczne

I.3.1 Warunki środowiskowe i klimatyczne

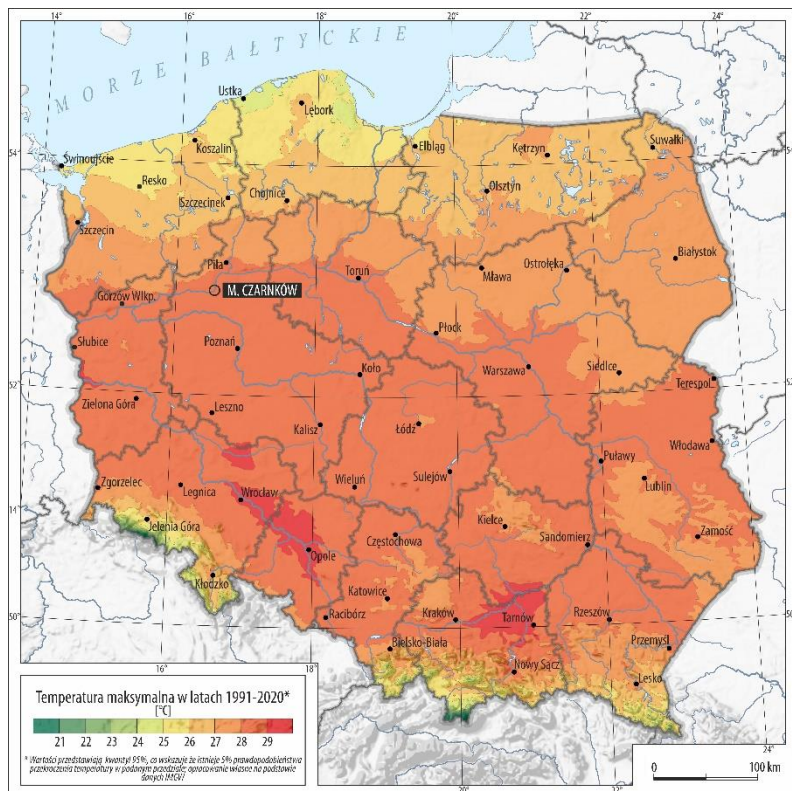
Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Miasto Czarnków leży na granicy mezoregionów fizyczno-geograficznych: Pojezierza Chodzieskiego (315.53) i Kotliny Gorzowskiej (315.33), w mikroregionie Doliny Dolnej Noteci. Jest to korzystna lokalizacja, ale naturalnie ogranicza dalszy rozwój miasta w tych formach terenowych (w kierunku północnym rz. Noteć, w pozostałych kierunkach wysokie pofałdowane wzniesienia). Szczególnie atrakcyjne są wały moren spiętrzonych, które występują na krawędzi wysoczyzny wokół miasta Czarnkowa. Ze względu na ukształtowanie terenu otoczenie miasta zwyczajowo nazywane jest Szwajcarią Czarnkowską.

Wśród gruntów ornych przeważa klasa bonitacyjna VI czyli gleby orne najslabsze, klasa V – gleby orne słabe oraz klasa IVa – gleby orne średnie. Na terenie miasta nie występują grunty orne I i II klasy, czyli gleby najlepsze oraz bardzo dobre. Przy ul. Chodzieskiej i Brzezińskiej znajduje się kompleks ogrodów działkowych, a na niektórych zboczach niezalesionych są sady. W dolinie Noteci występują głównie łąki i pastwiska lokalnie wykorzystywane na uprawę roślin okopowych i pastewnych.

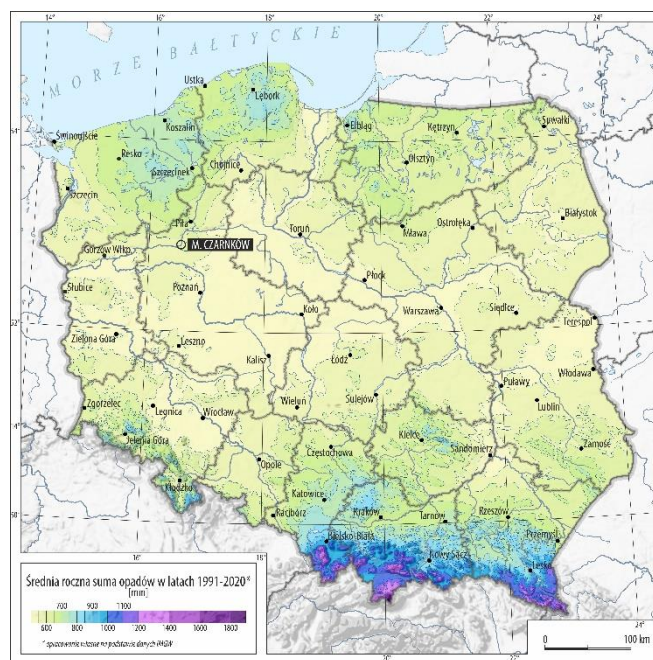
Klimat

Miasto Czarnków położone jest w strefie pośredniej, między wpływami zarówno klimatu kontynentalnego, jak i oceanicznego. Duży obszar leśny oraz rozległa dolina rzeki Noteci sprzyjają tworzeniu się specyficznego makroklimatu. Obecność terenów podmokłych (torfowisk, bagien, dolin rzecznych) powoduje wzrost wilgotności powietrza. Na otwartych polnych terenach mogą okresowo występować bardzo silne, porywiste wiatry stwarzając niekorzystne warunki aerosanitarnie. W rejonie miasta Czarnków długość trwania lata wynosi ok. 100 dni, zimy ok. 80, a liczba dni z mrozem waha się w przedziale 30–40. Okres wegetacyjny rozpoczyna się 1–5 kwietnia i kończy 1–5 listopada, tak więc trwa ok. 210 dni w roku. Średnia roczna suma opadów wynosi 500–600 mm.

Ryc 1. Temperatury maksymalne i średnie opady na terenie miasta Czarnkowa w latach 1991-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IMGW-PIB

Jakość powietrza

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024” miasto Czarnków znajduje się w strefie wielkopolskiej. Na podstawie tej klasyfikacji za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla jednej strefy województwa. Miasto Czarnków zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego

benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz przekroczonego poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Największym problemem w skali województwa wielkopolskiego są wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień).

Na terenie miasta zamontowane są czujniki jakości powietrza. Za ich pomocą można na bieżąco monitorować stężenie pyłów zawieszonych PM 1; PM2,5 i PM10 oraz temperaturę, prędkość wiatru, ciśnienie i wilgotność powietrza. Pomiar wykonywany jest w sposób ciągły przez całą dobę. Informacje te można sprawdzić poprzez aplikację lub stronę internetową www.panel.syngeos.pl, oficjalną stronę internetową Miasta Czarnków www.czarnkow.pl, gdzie utworzona jest specjalna zakładka *Monitoring Powietrza* oraz *Dla Przyrody*. Dodatkowo na budynku biblioteki przy Placu Wolności 5 zamontowany jest zewnętrzny ekran ledowy pokazujący odczyty ze wszystkich czujników zamontowanych na terenie miasta. Czujniki zlokalizowane są w następujących punktach:

- Plac Wolności 8,
- Przedszkole Miejskie nr 1 ul. Rolna 2,
- Przedszkole Miejskie nr 2 os. Parkowe 10
- Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Wroniecka 28,
- ul. Kościuszki 88,
- ul. Przemysłowa 1.

Kopaliny

Na terenie Czarnkowa nie ma złóż kopaliny. Znajdują się za to pokłady wód geotermalnych, jednak nie dokonano na tym terenie odwiertów pomiarowych. Parametry geotermalne tego niekonwencjonalnego źródła energii są niezwykle atrakcyjne. Głębokość otworów produkcyjnych i chłonnych jest stosunkowo umiarkowana i wynosi 3200 m. Natomiast temperatura wody geotermalnej jest, jak na stosunki krajowe niezwykle wysoka i wynosi 110°C przy wydajności otworu 200 m³/h, czyli 4800 m³/d. Na chwilę obecną wykorzystywanie wód geotermalnych w Czarnkowie jest nieopłacalne, ze względu na bardzo wysokie koszty budowy ciepłowni geotermalnej oraz spadającą sprzedaż ciepła.

Na terenie miasta zidentyfikowano jeden obszar zagrożony ruchami masowymi ze względu na ukształtowanie terenu – antropogeniczne wystromienie stoku oraz prawdopodobną dawną niszę osuwiskową – silnie przekształconą antropogenicznie. Zgodnie z kartą rejestracji obserwacja tego terenu nie jest wskazana.

Susze¹

Zgodnie z mapą zagrożenia suszą wynika, że cały obszar miasta Czarnkowa jest silnie zagrożony suszą. W związku z powyższym istotne są działania związane z gospodarowaniem wodami w tym zagospodarowaniem wód opadowych, konieczna jest retencja, czyli przechwytywanie i zatrzymywanie wód opadowych na różne sposoby.

Środowisko przyrodnicze jest czynnikiem istotnym z perspektywy mieszkańców Czarnkowa, ale również z perspektywy rozwoju Miasta, szczególnie w obszarze turystyki, rekreacji i wypoczynku. Jakość powietrza atmosferycznego na terenie Miasta jest zadowalająca. Badania jakości powietrza w strefie wielkopolskiej wskazały na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10 oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Zanieczyszczenie powietrza na terenie Czarnkowa wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związana ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Spaliny pochodzące ze źródeł niskiej emisji są coraz poważniejszym problemem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym, stąd Miasto wspiera działania w zakresie jakości powietrza. Hałas na terenie Miasta jest generowany głównie przez ruch drogowy. Warunkiem rozwoju gospodarczego regionu są bogate zasoby czystych wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Stanowią one niezbędny czynnik do właściwego rozwoju zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, warunkują rozwój gospodarki rolnej oraz umożliwiają poprawę jakości życia mieszkańców. Miasto Czarnków położone jest nad rzeką Noteć i w całości znajduje się w jej zlewni. Przez Miasto przepływa również ciek wodny: Kanał Pianówka o długości 1,4 km, z czego na terenie Miasta 1,3 km. Na terenie Miasta nie ma jezior ani kąpielisk. Miasto Czarnków nie jest zasobne w złoża surowców mineralnych, udokumentowane są kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz nie jest położone w granicy terenów i obszarów górniczych. Teren Miasta Czarnków znajduje się poza obszarem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Na terenie Miasta zlokalizowano pokłady wód geotermalnych, jednak nigdy nie dokonano na tym terenie odwiertów pomiarowych. Złoża wód geotermalnych są częścią basenu ciągnącego się z okolic Łodzi w kierunku Stargardu Szczecińskiego. Ich kulminacja występuje w okolicy Czarnkowa. Według danych GUS lasy w Czarnkowie obejmowały w 2022 roku powierzchnię 56,7 ha. Na terenie Miasta znajduje się fragment obszaru chronionego krajobrazu Dolina Noteci, obejmuje on obszar o powierzchni 101,64 ha, a także dwa pomniki przyrody: dąb bezszypułkowy oraz dąb szypułkowy o nazwie „Dąb pokoleń”.

Na terenie Czarnkowa znajdują się dwa fragmenty obszarów Natura 2000: PLH300004 Dolina Noteci oraz PLB300003 Nadnoteckie Łęgi. Istotną rolę, szczególnie dla mieszkańców Miasta, odgrywają tereny zielone. Na tereny zielone w Czarnkowie, poza lasami i łąkami,

¹ Informacja na podstawie Informatycznej Ostony Kraju, Hydroportal, <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html>

składają się park spacerowo-wypoczynkowy o powierzchni 2,4 ha, zieleniec o powierzchni 1,0 ha oraz zieleń uliczna oraz tereny zieleni osiedlowej o łącznej powierzchni 22,3 ha (dane dla 2022 roku). Udział powierzchni terenów zielonych w powierzchni ogółem dla Czarnkowa w 2022 roku wyniósł 4,7%, na jednego mieszkańca przypada 47,3 m³ terenów zielonych, w tym 12,7 m³ zieleńców i terenów zieleni osiedlowej. Dane te nie ulegały w ostatnim okresie znaczącym zmianom. Przez część obszaru miasta Czarnków przebiegają granice krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci: Walkowice - Krzyż Wielkopolski” (nr 85) oraz krajobrazów zlokalizowanych w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci. Krajobrazy te wynikają z Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego. Dokument ten zawiera m. in. krajobrazy występujące w województwie, krajobrazy priorytetowe, a także rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w procesie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej”

I.3.2 Warunki kulturowe

Na terenie Miasta Czarnków zidentyfikować można wiele obiektów dziedzictwa kulturowego, jak też innych walorów, które czynią je atrakcyjnym turystycznie. Długa historia Miasta Czarnków spowodowała, że na jego terenie można obejrzeć wiele zabytków i miejsc o wartości historycznej, pochodzących głównie z XIX wieku. Do szczególnie istotnych należą rynek w z zachowanym historycznym układem przestrzennym, Ratusz oraz Kościół katolicki p.w. Św. Marii Magdaleny. Cenne z perspektywy Miasta zbiory znajdują się w Muzeum Ziemi Czarnkowskiej. Czarnków położony jest w pradolinie Noteci, na skraju Puszczy Noteckiej, w pobliżu czystych i pięknych jezior, na terenie określanym mianem „Szwajcarii Czarnkowskiej”. Miasto wkomponowane jest pomiędzy rzekę Noteć, a strome krawędzie doliny. Czarnków ma więc turystyczną ofertę dla amatorów pieszych wędrówek, turystyki rowerowej, osób poszukujących ciszy, wytchnienia, lubiących wędkować czy zbierać grzyby. Wzdłuż brzegu rzeki Noteci przebiega ścieżka pieszo-rowerowa, która umożliwia komfortowe przemieszczanie się pieszym i rowerzystom. Przez Czarnków przebiega Szlak Zachodniej Wielkopolski oraz Transwielkopolska Trasa Rowerowa. Położenie nad rzeką Noteć, będącą częścią międzynarodowej trasy wodnej E70 Berlin – Kaliningrad, umożliwia rozwijanie turystyki wodnej. Na terenie Miasta zlokalizowana jest Marina Czarnków – nowoczesna przystań wodna oferująca: nowoczesną i innowacyjną infrastrukturę, bezpieczne, strzeżone i monitorowane obiekty przystani, kompleksowe usługi dla turystów: bezpłatne pole namiotowe, grill, slipowanie, bezpłatną infrastrukturę sanitarną, prąd, wodę, prysznice itp., możliwość wypożyczenia w niskich cenach rowerów miejskich, kajaków oraz łodzi. Na terenie Miasta Czarnków organizowane są liczne imprezy plenerowe, które mogą przyciągnąć osoby

zainteresowane daną tematyką, ale stanowią również atrakcję dla turystów i mieszkańców. Kompleks basenów odkrytych z podgrzewaną wodą wzmacnia atrakcyjność turystyczną miasta.

I.3.3 Infrastruktura techniczna i społeczna

Infrastruktura techniczna i społeczna obejmuje kwestie gospodarki komunalnej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w energię i gaz. Za sieć wodociągową i kanalizacyjną odpowiada miejska spółka Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. w Czarnkowie. Zgodnie z danymi GUS z 2022 roku sieć wodociągowa rozdzielcza miała 36,5 km i docierała do 98,2% mieszkańców. Sieć dostarcza wodę zarówno do budynków mieszkalnych, jak i do podmiotów publicznych i gospodarczych. Woda dostarczana gospodarstwom domowym stanowiła w 2022 roku 71,1% ogólnie dostarczanej wody. Przeciętny mieszkaniec zużywa rocznie 34-35m³ wody. Sieć wodociągowa pochodzi z różnych okresów, stąd w części wymaga bieżących remontów i inwestycji. Zwrócić należy uwagę, że 35,2% sieci zostało wybudowane po 2000 roku, zaś aż 54,3% pochodzi z lat 70. i 80. XX wieku. Zgodnie z danymi GUS z 2022 roku sieć kanalizacyjna miała 33,2 km i docierała do 94,7% mieszkańców. Odsetek osób korzystających z kanalizacji jest więc nieco mniejszy niż tych, którzy korzystają w wodociągów, znacznie mniej jest przyłączy sieci kanalizacyjnej do budynków niż sieci wodociągowej (1202 i 707). Podobnie jak sieć wodociągowa, tak i sieć kanalizacyjna, została wybudowana w różnym czasie. Większość sieci – 55,7% – pochodzi z lat 80. i 90. XX wieku. Stąd w tym przypadku również konieczne są bieżące remonty i inwestycje. Gospodarką odpadami na terenie Miasta Czarnków zajmuje się Miejski Zakład Komunalny Sp. z oo. w Czarnkowie. Odpowiada on za wywóz odpadów stałych i płynnych, prowadzi mobilne zbiórki odpadów RTV, AGD i wielkogabarytowych. Prowadzi również Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Analiza ilości odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku wskazuje na wzrost ilości wytwarzanych odpadów, za który odpowiada wzrost ilości wytwarzanych odpadów w gospodarstwach domowych (z 2 696,08 t w 2018 roku do 3 229,14 t w 2022 roku). W 2022 roku średnio mieszkaniec Czarnkowa wytworzył 386 kg odpadów, więcej niż mieszkaniec powiatu i więcej niż średnia dla Polski (odpowiednio 355 i 329 kg). Wzrost ilości wytwarzanych przez jednego mieszkańca odpadów widoczny jest nie tylko w Czarnkowie – trend ten dotyczy również powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, jak i całej Polski. W przypadku gospodarki odpadami pozytywnym zjawiskiem jest to, że obserwujemy wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie, a spadek ilości odpadów zmieszanych. Wzrósł odsetek odpadów zebranych selektywnie z 19,4% w 2018 roku do 40,5% w 2021 i 39,7% w 2022 roku. Odsetek odpadów zebranych selektywnie w Mieście Czarnków jest wyższy niż w powiecie i oscyluje w ostatnich dwóch latach w okolicach średniej krajowej (odpowiednio 36,5% i 39,9% w 2022 roku). W przypadku analizy dostępu do instalacji i urządzeń sieciowych w Mieście Czarnków

zwrócić należy szczególną uwagę na zaopatrzenie w gaz. Sieć gazowa jest rozprowadzona właściwie po całym mieście, w 2022 roku z sieci gazowej korzystało 94,4% mieszkańców. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej minimalnie spada, co może wiązać się z rezygnacją z instalacji gazowej w nowobudowanych budynkach. Udział ludności korzystającej z instalacji gazowej jest w Czarnkowie znacznie wyższy niż średnia dla Polski, nie mówiąc już o powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. W 2022 roku 55,9% mieszkańców kraju miało dostęp do sieci gazowej i tylko 21,5% mieszkańców powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Rozbudowana sieć gazowa nie powoduje jednak, że odsetek mieszkańców korzystających z ogrzewania gazowego wśród osób, które mają dostęp do gazu sieciowego jest większy. Sytuuje się on na poziomie zbliżonym do średniej krajowej – w 2022 roku gazem ogrzewało mieszkania 36,0% gospodarstw domowych mających dostęp do gazu z Czarnkowa i 36,9% średnio w kraju. Większy odsetek gospodarstw korzystał z gazu do ogrzewania mieszkań w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim – w 2022 roku 46,0%. Miasto Czarnków zaopatrywane jest w energię elektryczną z krajowego systemu elektroenergetycznego. Dostawcą energii elektrycznej w Miejscowości Czarnków jest Enea S.A. Liczba odbiorców energii elektrycznej utrzymuje się na względnie stałym poziomie z nieznacznymi wahaniami: liczba odbiorców nieznacznie rosła do roku 2020, kiedy to odnotowano 4 401 odbiorców, a następnie ulega wahanom – w 2023 roku wyniosła 4 313 osób. Analiza zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca wskazuje, że w Czarnkowie zużycie to rosło do roku 2022 (gdy osiągnęło 684,58 kWh) zaś w 2023 roku spadło (do 665,51 kWh). Może się to wiązać ze wzrostem cen prądu, wprowadzeniem w 2023 roku gwarancji ceny prądu na dotychczasowym poziomie dla określonego limitu zużycia prądu, a co za tym idzie podjęciem przez odbiorców działań w zakresie oszczędzania energii. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w Czarnkowie jest niższe niż dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego i znacznie niższe niż średnia krajowa (w 2022 roku odpowiednio 699,87 kWh i 791,32 kWh).

MIESZKALNICTWO

Analizując mieszkalnictwo konieczne jest wzięcie pod uwagę zarówno ogólnej sytuacji mieszkaniowej, jak też informacji dotyczących komunalnego zasobu mieszkaniowego. Dane GUS wskazują, że liczba budynków mieszkalnych i liczba mieszkań w Czarnkowie w ostatnich latach pozostają na stałym poziomie (liczba mieszkań w 2018 roku wyniosła 4 109, a w 2022 4 101). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania również się nie zmienia (67,7 m² w 2022 roku), nieznacznie rośnie przeciętna powierzchnia użytkowa na jedną osobę (z 26,1 m² w 2018 roku do 27,5 m² w 2022), a nieznacznie maleje przeciętna liczba osób na jedną mieszkanie i jedną izbę (na mieszkanie w 2018 roku przypadało 2,61 osoby, zaś w 2022 roku 2,46 osoby). Porównując dostęp do zasobów mieszkaniowych w Czarnkowie ze średnią krajową wskazać należy, że wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców w Czarnkowie

nieznacznie wzrósł (z 382,8 w 2018 roku do 406,2 w 2022) i plasuje się na poziomie średniej krajowej (w 2022 roku 412,4), wskaźnik ten jest z kolei znacznie niższy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim (342,1). Można więc wnioskować, że nasycenie mieszkaniami jest w Mieście Czarnków większe niż w innych gminach powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Mieszkania w Czarnkowie są dobrze wyposażone w instalacje. Aż 98,0% mieszkań miało wodociąg i splukiwany ustęp, a 97,3% łazienkę. W tym zakresie wskaźniki dla Miasta są nieco wyższe niż średnia dla Polski i dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Ciepło sieciowe w mieszkaniach w Mieście Czarnków zapewnia Geotermia Czarnków Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest Miasto Czarnków. Spółka powstała w 1994 roku w związku z odkryciem pod Czarnkowem wód geotermalnych i planem budowy ciepłowni geotermalnej. Kluczową wadą takiej inwestycji jest bardzo wysoki koszt inwestycji powiązany ze zbyt małym zapotrzebowaniem ciepła dla miasta, szczególnie w okresie letnim na potrzeby ciepłej wody użytkowej. Czynniki te powodują niską opłacalność ekonomiczną całej inwestycji oraz bardzo wysoki koszt jednostkowy wyprodukowanego ciepła. W związku z tym Spółka prowadzi działania zmierzające do pozyskania jak największej liczby nowych odbiorców ciepła zwłaszcza w okresie letnim. Prowadzone są prace związane z rozbudową istniejącej sieci ciepłowniczej i zmniejszenia strat przesyłowych, poszukiwaniu i pozyskiwaniu środków na te inwestycje oraz partnerów do współpracy. Geotermia Czarnków dostarcza ciepło mieszkańcom miasta z tradycyjnej ciepłowni o mocy 8,78 MW. Obecnie prowadzone są prace w celu uzyskania w 2025 roku efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego tj.: takiego w którym 50% wytworzonej energii cieplnej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, a w przyszłości całkowite odejście od spalania węgla. Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku centralne ogrzewanie jest dostarczane w Mieście Czarnków do 978 budynków mieszkalnych i 3 863 mieszkań, co stanowi 87,6% ogólnej liczby budynków i 96,0% mieszkań. Istotny zasób gminy, umożliwiający wsparcie mieszkaniowe osób i rodzin o niskich dochodach i w trudnych sytuacjach życiowych, to komunalny zasób mieszkaniowy. Zasoby mieszkaniowe Czarnkowa tworzą lokale położone w budynkach stanowiących w całości własność Miasta oraz będące własnością Miasta w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz lokale będące w posiadaniu samoistnym Miasta. Ogółem w 2022 roku Miasto posiadało 515 lokali komunalnych, w tym 35 przeznaczonych na najem socjalny. W 2022 roku złożono 41 wniosków na mieszkania komunalne. Na lokale socjalne oczekiwało 12 osób. Mieszkania komunalne wymagają bieżących remontów, a budynki komunalne kompleksowych działań z zakresu termomodernizacji, wymiany źródeł ciepła i remontów. Miasto systematycznie prowadzi remonty w budynkach i mieszkaniach komunalnych, realizuje również wiele remontów nieplanowanych, ze względu na bieżące potrzeby.

I.3.4 Połączenia komunikacyjne

Atrakcyjność transportowo-komunikacyjną miasta wyznacza sieć dostępnych dróg i połączeń oraz oferta komunikacji zbiorowej. Przez Miasto Czarnków przebiegają drogi wojewódzkie i powiatowe, Miasto ma również sieć dróg gminnych. Czarnków nie leży w bezpośredniej bliskości dróg krajowych i autostrad. Drogi wojewódzkie przebiegające przez Czarnków to: 178 Wałcz – Trzcianka – Czarnków – Droga 11 /Oborniki/, 181 Drezdenko – Wieleń – Czarnków oraz 182 Międzychód – Sieraków – Wronki – Piotrowo – Czarnków – Ujście. W ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 w 2015 roku otwarto obwodnicę, dzięki której ruch w centrum Miasta został ograniczony. Dane dla Miasta Czarnków wskazują, że pod zarządem Miasta funkcjonuje 30,0 km dróg oraz 41,3 km chodników. Za utrzymanie czystości ulic i chodników odpowiada Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Czarnkowie. W centrum Czarnkowa ustanowiono strefę płatnego parkowania. Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Czarnkowie obsługuje komunikację miejską. Komunikacja ta nastawiona jest na umożliwienie dzieciom i młodzieży dojazdu do szkół, stąd jej godziny dostosowane są do godzin rozpoczynania i kończenia lekcji, a komunikacja kursuje wyłącznie w dni nauki szkolnej. Mieszkańcy Czarnkowa mogą korzystać z komunikacji publicznej, która na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego jest obsługiwana przez Euromatpol Przewozy Autobusowe. Przez Czarnków kursują autobusy na trasie Poznań – Szamotuły – Czarnków – Trzcianka – Wałcz. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Pile zapewnia połączenia Czarnkowa m.in. z Piłą, Krzyżem Wielkopolskim i Połajewem. Z kolei Usługi Transportowe MK Kruger oferują kursy na trasie Trzcianka – Radolin – Czarnków.

I.3.5 Planowanie przestrzenne

Obszar miasta jest w ok. 97% pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Miasto posiada również uchwalone w 2018 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z wprowadzoną reformą planowania przestrzennego w 2023 r. w chwili obecnej trwają prace nad uchwaleniem Planu Ogólnego dla Miasta Czarnkowa, które zastąpi obecne obowiązujące studium.

I.4. Podsumowanie

NAJWAŻNIEJSZE POTENCJAŁY GMINY

- **Dostęp na terenie Miasta** do instytucji gminnych i powiatowych, realizujących usługi publiczne i udzielających mieszkańcom wsparcia i pomocy w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego, m.in. w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, rynku pracy czy bezpieczeństwa;
- **Niewielki zakres ubóstwa** i wykluczenia społecznego. Instytucje aktywne we wspieraniu osób ubogich i z trudnościami, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie;
- **Dobra baza sportowo-rekreacyjna** umożliwiająca mieszkańcom samodzielną realizację aktywności sportowej i rekreacyjnej, a także udział w zajęciach oferowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- **Walory przyrodnicze i turystyczne** Miasta zwiększające jego atrakcyjność jako miejsca zamieszkania oraz kierunku turystycznego. Rozwój turystyki, szczególnie opartej o rzekę Noteć i wybudowaną Marinę Czarnków;
- **Walory kulturowe oparte** na historii opartej na wielokulturowości i pamięci mieszkańców o swoich przodkach;
- **Szeroka oferta instytucji** działających w sferze kultury oraz sportu, rekreacji i wypoczynku: kino, muzeum, amfiteatr, boiska sportowe, baseny;
- **Oferta w zakresie opieki** i edukacji dzieci i młodzieży – od opieki żłobkowej po szkoły średnie. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach oraz bazy szkolnej umożliwiającej jednozmianną naukę, szeroka oferta zajęć dodatkowych w szkołach. Funkcjonowanie podmiotów niepublicznych, uzupełniających działania podmiotów prowadzonych przez Miasto Czarnków i powiat czarnkowsko-trzcianecki;
- **Intensywna współpraca Miasta Czarnków** z organizacjami pozarządowymi, umożliwiająca przekazywanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym;
- **Przedsiębiorczość mieszkańców** i stabilna sytuacja podmiotów gospodarczych. Aktywność gospodarcza działających na terenie Miasta kilku dużych zakładów przemysłowych, uzupełniana szeroko rozwiniętą drobną przedsiębiorczością;

- **Rozwinięta infrastruktura** wysoki poziom zwodociągowania, rozwinięta sieć kanalizacyjna, drogowa i gazowa, ciepło systemowe;
- **Ład przestrzenny** Miasto prawie w całości objęte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

NAJWAŻNIEJSZE WYZWANIA STOJĄCE PRZED GMINĄ

- **Ograniczenie procesu** zmniejszania liczby mieszkańców przez kontynuację działań zachęcających nowych mieszkańców do osiedlenia się na terenie Miasta (aktywizacja terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych);
- **Konieczność przygotowania** się na zwiększone zapotrzebowanie na usługi dla seniorów, m.in. w obszarze pomocy społecznej, w związku ze starzeniem się społeczności Miasta;
- **Przeciwdziałanie bezrobociu** zwłaszcza wśród kobiet a także wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy
- **Zapewnienie mieszkańcom** możliwości łączenia życia zawodowego i rodzinnego poprzez dostosowanie oferty usług opiekuńczo-wychowawczych do potrzeb pracujących rodziców, m.in. poprzez zwiększenie liczby miejsc w żłobkach, dostosowanie godzin otwarcia przedszkoli i świetlic szkolnych do potrzeb mieszkańców;
- **Wsparcie pracujących mieszkańców Miasta**, szczególnie kobiet, posiadających małe dzieci w zapewnieniu możliwości korzystania z instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat trzech.
- **Zwiększenie roli organizacji społecznych** w życiu społecznym, świadczeniu usług z tego zakresu i zwiększenie aktywizacji społeczna mieszkańców;
- **Realizacja remontów i inwestycje** w budynkach użyteczności publicznej oraz w obszarze infrastruktury komunalnej, m.in. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budynków i mieszkań komunalnych;
- **Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury** dla realizacji działań społecznych, szczególnie w obszarze edukacji i oferty rekreacyjno-sportowej

- **Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych**, wynikające niewystarczającego poziomu stosowania odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy, wysokiej emisja pyłów z domowych kotłowni;
- **Zwiększenie bilansu budynków** podłączonych do sieci ciepłowniczej w celu uzyskania w 2025 roku efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego tj.: takiego w którym 50% wytworzonej energii cieplnej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, a w przyszłości całkowite odejście od spalania węgla;
- **Wsparcie działań** na rzecz poprawy komunikacji w mieście (sieć komunikacji miejskiej) oraz miasta Czarnków z Poznaniem i ośrodkami regionalnymi poprzez przywrócenie połączeń kolejowych czy rozwój komunikacji międzygminnej;
- **Zwiększenie terenów zielonych i zielono-niebieskiej infrastruktury** w mieście.

NAJWAŻNIEJSZE SZANSE

- **Wzrost dostępności** środków zewnętrznych (nowa perspektywa unijna, środki rządowe, wojewódzkie, itp.).
- **Wdrażanie działań** zaplanowanych w strategiach i programach dotyczących rozwoju Miasta, opracowanych na podstawie diagnozy sytuacji na terenie Czarnkowa i zidentyfikowanych potrzeb.
- **Rozwój aktywności lokalnej**, rozwój sektora pozarządowego oraz współpracy organizacji pozarządowych z Gminą przyczyniający się do rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb mieszkańców.
- **Współpraca w ramach** porozumień ponadlokalnych, możliwość realizacji projektów partnerskich o szerszej skali oddziaływania.
- **Zwiększenie nakładów** finansowych na działania związane z ochroną środowiska i odporność na zmiany klimatu przy wzroście świadomości ważności problemów środowiskowych dla rozwoju.
- **Nowe technologie informatyczne** (tworzące nowe możliwości np. kształcenia, świadczenia usług społecznych)
- **Wsparcie ze strony administracji** rządowej czy wojewódzkiej w zakresie rozwoju sieci transportowej.

- ↳ **Napływ nowych mieszkańców** wynikający z atrakcyjności miejscowości i regionu, mieszkańców poszukujących atrakcyjnego, spokojnego, ale dobrze wyposażonego w infrastrukturę społeczną miasta.

NAJWAŻNIEJSZE ZAGROŻENIA

- ↳ **Rosnące wydatki** Miasta związane m.in. ze wzrostami cen mediów oraz inwestycji i remontów, utrudniające realizację zadań własnych
- ↳ **Utrzymujące się niekorzystne** tendencje demograficzne oraz niewystarczające działania w skali kraju np. w zakresie polityki prorodzinnej.
- ↳ **Negatywny wpływ sytuacji** społeczno-gospodarczej sytuacji materialną i kondycję psychiczną mieszkańców, skutkujący zwiększeniem zakresu występowania problemów społecznych (m.in. ubóstwa, uzależnień)
- ↳ **Zwiększanie się liczby** gospodarstw jednoosobowych, wymagających wsparcia pomocy społecznej, szczególnie gospodarstw osób starszych i z niepełnosprawnościami. Osłabianie więzi rodzinnych i sąsiedzkich skutkujące koniecznością przejmowania odpowiedzialności za wsparcie osób i rodzin przez pomoc społeczną
- ↳ **Nasilenie się negatywnych** zjawisk ekonomiczno-gospodarczych wynikających z sytuacji międzynarodowej, na rynku surowców i energii, wpływających na możliwości rozwoju, a także trendy na rynku pracy i warunki prowadzenia działalności gospodarczej.
- ↳ **Niestabilność systemu** i otoczenia prawnego.

CELE STRATEGICZNE

II. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA CZARNKÓW

II.1. Plan rozwoju miasta

Poniższy plan działań instytucji gminnych oraz innych interesariuszy uwzględnia uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, klimatyczno-środowiskowe miasta Czarnków. Centralny element tego planu stanowi docelowa wizja rozwoju gminy, a następnie wynikające z niej cele strategiczne, kierunki rozwoju. Układ taki jest zgodny z art. 10e ust. 3, ustawy o samorządzie gminnym, w którym wskazano jako elementy obligatoryjne cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym oraz kierunki rozwoju podejmowane dla osiągnięcia celów strategicznych.

W procesie planowania i kolejno wdrażania lokalnej polityki przyjęto trzy zasady generalne, które są podstawą dla założeń wykonawczych:

Wyróżniono trzy cele strategiczne, a w ich obrębie siedem kierunków rozwoju. Tworzą one spójny i komplementarny system.

Wizja rozwoju jest opisem pożądanego stanu gminy w perspektywie długookresowej.

- **Cele strategiczne** mają charakter długofalowy, wskazują generalne kierunki postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy, odpowiadają one na ogólne pytanie „co chcemy osiągnąć?”.

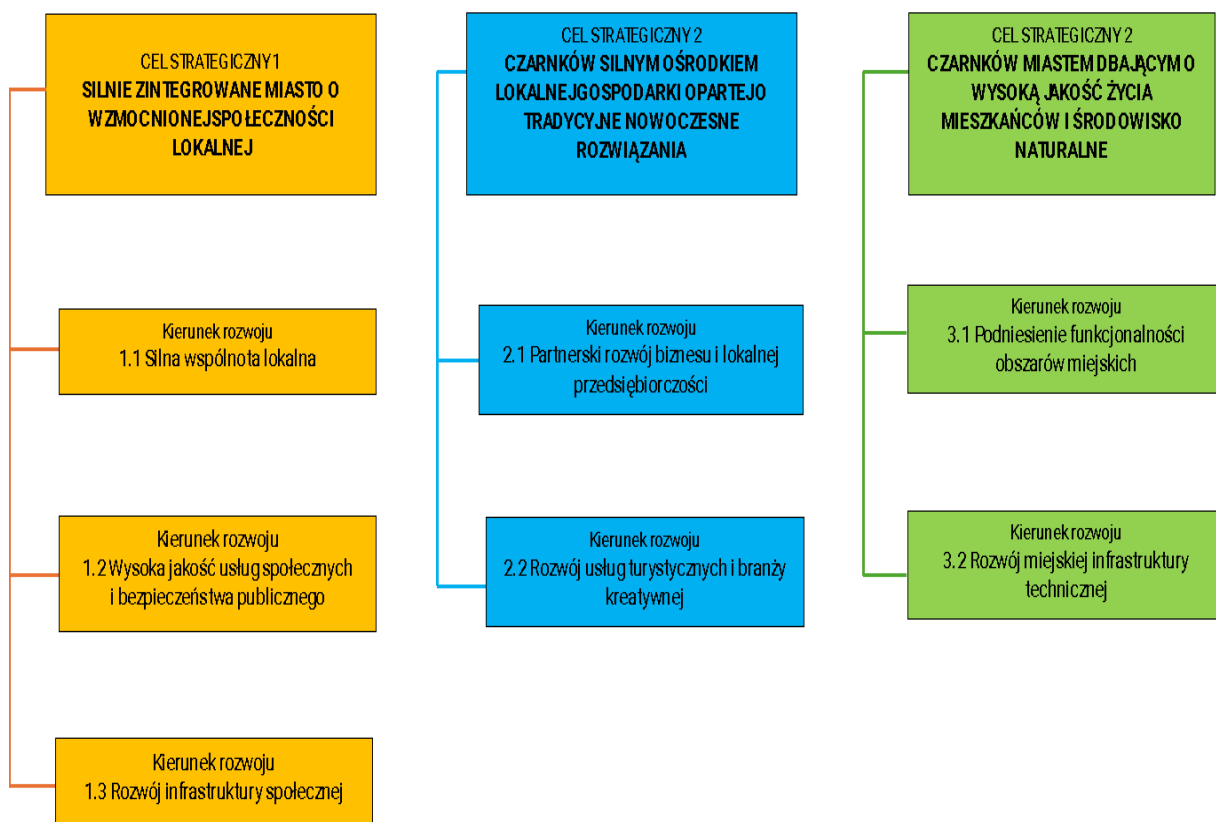
• **Kierunki rozwoju** oznaczają koncentrację wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Odpowiadają na pytanie „co jest do zrobienia?”. Służą realizacji założonego celu strategicznego, są podstawą wdrażania strategii.

Odpowiadają na potrzeby rozwojowe gminy i wskazują sposoby:

- rozwiązywania najważniejszych wyzwań rozwoju,
- zmniejszania barier rozwojowych,
- wzmacniania potencjałów lokalnych,
- wykorzystywania zasobów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu,
- łączenia działań z różnych dziedzin w zintegrowane projekty.

• **Określone zadania**, określają szczegółowe kierunki rozwoju i przedstawiają wiązki konkretnych przedsięwzięć, które zostaną szczegółowo określone w WPF i budżecie gminy.

Ryc. 2 Schemat rozwoju

WIZJA ROZWOJU

CZARNKÓW TO CENTRUM GOSPODARCZE I ADMINISTRACYJNE ZIEMI NADNOTECKIEJ. TO MIEJSCE PRACY, NAUKI I WYPOCZYNKU, W KTÓRYM MOŻNA BEZPIECZNIE I AKTYWNIIE ŻYĆ

WYMIAR SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 1

SILNIE ZINTEGROWANE MIASTO O WZMOCNIONEJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Trwały rozwój wymaga zaangażowania władz, mieszkańców oraz aktywnych organizacji pozarządowych. Aby to osiągnąć należy wspierać rozwój organizacji pozarządowych będących ważnym ogniwem rozwoju społecznego w skali lokalnej, integrującym lokalną społeczność i sprzyjającym jej włączeniu. Realizując zasady subsydiarności i decentralizacji, aktywnym organizacjom pozarządowym warto powierzać kolejne zadania społeczne związane z funkcjonowaniem miasta. Wsparcie nieformalnych grup mieszkańców czy organizacji pozarządowych ma istotne znaczenie w kontekście działań skierowanych do osób niesamodzielnych czy potrzebujących wsparcia ze względu na stan zdrowia, ubóstwo czy uzależnienia. Również proces starzenia się społeczeństwa, gdzie konieczne będzie rozwijanie usług skierowanych do seniorów i grup senioralnych jest znaczącym polem współpracy lokalnej administracji i organizacji trzeciego sektora. W działania te wpisują się również przedsięwzięcia związane z funkcją wzmacniania tożsamości lokalnej w tym historycznej i patriotyzmu lokalnego.

Czas pandemii uświadomił, jak ważny zarówno z punktu widzenia mieszkańców jest dostęp do wysokiej jakości usług publicznych, a zwłaszcza takich, które można realizować *online* oraz wdrażając mechanizmy *smart city*, które podnoszą efektywność procesów zarządczych. Wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do rozwoju systemu e-usług oraz doposażenia administracji samorządowej i jednostek gminnych w sprzęt IT oraz dostęp do Internetu dużych prędkości, tak aby następował postęp informatyzacji jednostek publicznych. Jednocześnie nie można zapominać o szczególnie wrażliwych obszarach, zwłaszcza w zakresie profilaktyki zdrowotnej czy szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego.

W wymiarze infrastrukturalnym istotne są działania służące tworzeniu i modernizacji obiektów pełniących funkcje społeczne np. oświatowe, sportowe - rekreacyjne. Realizacja tak zarysowanego celu zmierza do wzmocnienia nowoczesnego, aktywnego społeczeństwa funkcjonującego na fundamencie solidarności międzypokoleniowej, korzystającego

z wysokiego standardu usług publicznych, kreowanych w ramach współzrządzenia oraz zaawansowanych rozwiązań instytucjonalnych.

Miasto Czarnków podejmie szereg działań mających na celu włączenie mieszkańców w proces partycypacyjnego podejmowania decyzji, m.in. poprzez prowadzenie konsultacji społecznych, umożliwiających szeroki udział społeczności w kształtowaniu oraz funkcjonowaniu miasta. Działania te będą również nakierowane na promowanie równego traktowania, przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji oraz włączanie społeczności marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem tych inicjatyw będzie budowa otwartego, włączającego i solidarnego społeczeństwa lokalnego. Wszystkie działania zmierzać będą do zapewnienia równego dostępu do usług publicznych oraz przestrzeni wspólnych. W podejmowanych działaniach konieczne jest także zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom niepełnosprawnym, dostępności: architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej.

Infrastruktura publiczna tworzona będzie z zastosowaniem zasady uniwersalnego projektowania. Zastosowane zostaną rozwiązania takie jak np.: podjazdy, windy, oznaczenia dotykowe, pętle indukcyjne. Wszelkie materiały publikowane na stronach internetowych będą dostępne cyfrowo zgodnie z zasadą WCAG.

Miasto planuje także wspierać aktywizację społeczną i zawodową grup defaworyzowanych. W tym zakresie szczególną rolę odegra współpraca z lokalnymi instytucjami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi. Planowane działania będą obejmować wsparcie dla inicjatyw integracyjnych, promowanie ekonomii społecznej oraz dążenie do włączenia grup marginalizowanych i wyrównywania nierówności społecznych. W obszarze edukacji i budowania świadomości społecznej, pomocne będą kampanie informacyjno-edukacyjne, spotkania a także szkolenia dla pracowników samorządowych i instytucji publicznych dotyczące edukacji antidyskryminacyjnej, obywatelskiej i kulturowej.

Kierunek rozwoju	1.1 Silna wspólnota lokalna
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja procesów rewitalizacyjnych w mieście; ➤ Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych; ➤ Miasto obywatelskie – zaangażowani mieszkańcy i silna tożsamość lokalna; ➤ Działania na rzecz wzmocnienia tożsamości lokalnej.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa życia na obszarach objętych rewitalizacją; ● Podniesienie jakości polityk społecznych;

	<ul style="list-style-type: none"> ● Wzmocnienie działalności organizacji pozarządowych.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Powierzchnia obszarów poddanych procesom rewitalizacyjnym [ha]; ● Liczba zadań publicznych zleconych [szt.]; ● Liczba przedsięwzięć realizowanych w oparciu o wolontariat [szt.]; ● Liczba organizacji pozarządowych otrzymujących dotacje gminne [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 30 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

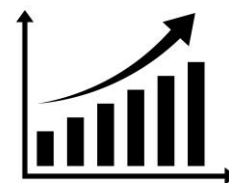
Kierunek rozwoju	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie procesów <i>smart city</i>; ➤ Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego; ➤ Wspieranie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego; ➤ Tworzenie warunków na rzecz wysokiej jakości usług edukacyjnych; ➤ Wsparcie środowisk i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ➤ Realizacja przepisów ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej ➤ Działania na rzecz środowisk senioralnych.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Wzrost liczby wysokiej jakości elementów infrastruktury społecznej; ● Wzrost liczby e-usług i rozwiązań typu smart w katalogu usług publicznych; ● Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych; ● Podniesienie poziomu usług edukacyjnych realizowanych przez gminę.

Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych uruchomionych narzędzi cyfrowych w katalogu usług publicznych [szt.]; • Liczba elementów infrastruktury zwiększających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców [szt.]. • Liczba projektów medycznych dla mieszkańców [szt.]; • Liczba osób objętych wsparciem w ramach pomocy socjalnej [osoby]; • Liczba wdrożonych projektów wsparcia seniorów [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 10 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

Kierunek rozwoju	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój bazy turystycznej i sportowo-rekreacyjnej na terenie miasta; ➤ Modernizacja i nadanie nowych funkcji obiektom znajdujących się na terenie gminy; ➤ Rozwój i modernizacja infrastruktury oświatowej na terenie miasta; ➤ Rozwój infrastruktury kultury i tożsamości lokalnej.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby wysokiej jakości elementów infrastruktury społecznej; • Poprawa stanu technicznego obiektów • Zachowanie dziedzictwa kulturowo – historycznego dla przyszłych pokoleń; • Wzbogacenie oferty udostępnienia zasobów historyczno-kulturowych.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba obiektów, którym nadano nowe funkcje [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury społecznej [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej [szt.];

	<ul style="list-style-type: none">Wydatki inwestycyjne kierowane na zachowanie dziedzictwa kulturowo--historycznego [rok do roku].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 30 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

WYMIAR GOSPODARCZY

CEL STRATEGICZNY 2

CZARNKÓW SILNYM OŚRODKIEM LOKALNEJ GOSPODARKI OPARTEJ O TRADYCYJNĄ I NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA

Czarnków ma szansę na zwiększenie potencjału gospodarczego oraz rozwój przedsiębiorczości mieszkańców wykorzystując endogeniczny potencjał i czynniki tradycji gospodarczej miasta. Można to osiągnąć dzięki zaangażowaniu potencjału gminy w rozwój infrastruktury, rozwój istniejących i aktywizację nowych terenów inwestycyjnych, zwiększanie dostępności komunikacyjnej ale także działania uwzględniające współpracę międzysektorową oraz aktywną promocję.

Realizowane w tym obszarze projekty dotyczyć będą wzmocnienia systemu wsparcia procesów obsługi inwestorów oraz zaangażowania i otwartości na społeczną odpowiedzialność organizacji. Ten ostatni czynnik pozwoli skutecznie włączyć istniejących i przyszłych przedsiębiorców w życie gminy i jej mieszkańców, dzięki czemu szanse na zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy są większe. Podejmowane działania ukierunkowane będą również na stworzenie systemu wsparcia przedsiębiorców poprzez system ulg i zwolnień podatkowych czy stworzenie nowych i rozwijanie istniejących przestrzeni dla rozwoju gospodarczego (inkubator, przestrzeń typu *flex*), w tym aktywizacji obszarów

przeznaczonych pod aktywność gospodarczą i usługi poprzez uzbrojenie terenu infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

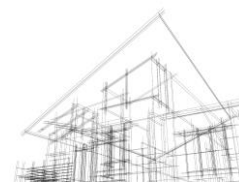
Potencjał endogeniczny Czarnkowa to m.in. zasoby przyrodnicze (rzeka Noteć, ukształtowanie terenu), elementy dziedzictwa kulturowego (obiekty historyczne, przemysłowe), stanowiące naturalny potencjał kształtujący atrakcyjność gminy dla osób odwiedzających. Wskazany potencjał należy rozwijać podejmując działania służące turystyce jako jednej z gałęzi lokalnej gospodarki. Za dodatkową alternatywę, wartą uwzględnienia w procesach rozwojowych, należy uznać branżę kreatywną, która w dużym stopniu opiera się na przedsiębiorczości indywidualnej oraz nie oddziałuje negatywnie na środowisko naturalne. W tym względzie istotnym będzie także pozyskiwanie projektów wyzwalających i/lub przyciągających potencjał kreatywny.

Działania na rzecz rozwoju gospodarczego należy wzmocnić ukierunkowaną promocją oraz współpracą ponadlokalną i międzysektorową, aby zwiększyć rozpoznawalność i atrakcyjność gminy. W tym celu zaleca się m.in. stworzenie odpowiedniej strategii marki miasta.

Kierunek rozwoju	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie sprawnej obsługi inwestora; ➤ Wzmocnienie więzi pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, a mieszkańcami i otoczeniem biznesu.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie rozpoznawalności miasta Czarnków jako miejsca przyjaznego inwestorom; ● Zwiększenie poziomu współpracy i kooperacji pomiędzy gminą a przedsiębiorcami.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba inicjatyw / wydarzeń zorganizowanych wspólnie z przedsiębiorcami [szt.]; ● Powierzchnia nowych miejsc prowadzenia działalności gospodarczej [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców, przedsiębiorcy.
Szacowane koszty	~ 2 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

Kierunek rozwoju	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie przedsiębiorców w obszarze turystyki i rekreacji; ➤ Wzmocnienie współpracy ponadlokalnej i międzysektorowej ukierunkowanej na kształtowanie zintegrowanej oferty turystycznej i promocję obszaru; ➤ Wsparcie dla przedsiębiorców z branży kreatywnej; ➤ Wzmocnienie działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie rozpoznawalności i atrakcyjności turystycznej gminy; ● Zwiększenie firm z branży kreatywnej i turystycznej w bilansie przedsiębiorstw działających na terenie gminy.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba nowych narzędzi promocji gminy [szt.]; ● Liczba projektów służących zwiększeniu atrakcyjności turystycznej [szt.]; ● Liczba firm z branży kreatywnej [rok do roku].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców, przedsiębiorcy.
Szacowane koszty	~ 2 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

WYMIAR PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKOWO - KLIMATYCZNY

CEL STRATEGICZNY 3

CZARNKÓW MIASTEM DBAJĄCYM O WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE

Jakość życia, u swych podstaw, wiąże się z dobrze działającą infrastrukturą techniczną, na bazie której dostarczane są mieszkańcom dobra publiczne o wymiarze fundamentalnym, takie jak czyste środowisko, energia, bezpieczeństwo. Zaspokojenie tego rodzaju potrzeb, będących w obszarze oddziaływania gminy, wiązać się będzie w Czarnkowie z rozwojem miejskiej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, podniesieniem funkcjonalności obszarów miejskich.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej do głównych wyzwań zaliczyć należy wzmocnienie systemu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej oraz ciepłowniczej poprzez modernizację oraz nowe inwestycje we wskazanych obszarach. Niezbędna będzie także realizacja projektów przyczyniających się do podniesienia efektywności energetycznej obiektów (komunalnych i publicznych) będących w posiadaniu miasta oraz poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawnie działająca infrastruktura techniczna (np. kanalizacyjna, ciepłownicza) oddziałuje pozytywnie na zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców, przyczyniając się zarazem do zmniejszenia negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko naturalne i poprawy jakości klimatu i stanu środowiska w mieście.

Na jakość życia mieszkańców bezpośredni wpływ ma także poziom funkcjonalności obszarów miejskich, postrzegany przez pryzmat stanu dróg oraz towarzyszącej im infrastruktury (w tym bezpieczeństwa na drogach i w ich okolicy), ilości i jakości przestrzeni wspólnych czy zielonych. Zapewnienie funkcjonalności obszarów miejskich w Czarnkowie wymaga działań związanych z modernizacją i rozwojem systemu drogowego oraz infrastruktury znajdującej się w otoczeniu dróg (chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie uliczne). Istotny pozytywny wpływ na poprawę jakości życia będą mieć projekty zmierzające do włączenia w tkankę miasta zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury w celu adaptacji i łagodzenia zmian klimatu oraz uporządkowanie (rozwój) przestrzeni publicznych –

istotny walor należy w tym zakresie przypisać popularnym rozwiązaniom np. *woonerfy* (ulice na których realizowane są funkcje mieszkaniowa, komunikacyjna, społeczna, rekreacyjna, z zapewnieniem bezpieczeństwa i wysokim poziomem atrakcyjności). W tym kontekście istotne jest zapewnienie mieszkańcom miejsc, które oferują możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego, rekreacji i kontaktu z naturą takich jak kompleksy zieleni czy stref „głębokiego oddechu” m.in. place z elementami zieleni lub błękitno-zielonej infrastruktury, parki, skwery, skwery kieszonkowe, aleje drzew, punkty widokowe. Ważne jest, aby tak tworzone przestrzenie posiadały również funkcje integracyjne i służące budowaniu międzypokoleniowych więzi lokalnych. Przyjazne otoczenie, oznacza również podnoszenie technicznej jakości obiektów i infrastruktury oraz likwidację barier utrudniających mobilność osobom starszym i potrzebującym szczególnego wsparcia.

Jakość życia mieszkańców Czarnkowa zostanie istotnie poprawiona dzięki dążeniom do zapewnienia funkcjonalnego (odpowiadającego ilościowym i jakościowym potrzebom) transportu zbiorowego, co ma szczególne znaczenie w kontekście postępujących wskaźników demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Istotny jest także rozwój alternatywnych form transportu, w tym kolejowego, rowerowego czy wodnego.

Potrzeby mieszkańców – obecnych i przyszłych – związane z jakością życia obejmują także dostęp do mieszkań, terenów mieszkaniowych oraz miejsc pracy.

Kierunek rozwoju	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozwój systemu drogowego; ➤ Rozwój infrastruktury okłodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne); ➤ Zapewnienie funkcjonalnego publicznego systemu transportu zbiorowego w tym kolejowego i rowerowego; ➤ Rozwój zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury w mieści; ➤ Rozwój i modernizacja przestrzeni publicznych (parki, skwery, woonerfy, zieleńce, trasy edukacyjne i ekologiczne); ➤ Wsparcie rozwoju mieszkalnictwa, zwłaszcza wielorodzinnego.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Wysoki poziom bezpieczeństwa związanego z ruchem drogowym; ● Wysokie poczucie bezpieczeństwa związane z funkcjonowaniem mieszkańców w miejscach użytkowanych publicznie; ● Zmniejszenie poziomu wykluczenia transportowego mieszkańców; ● Przyjazne, wolne od ograniczeń, przestrzenie publiczne; ● Zwiększona dostępność mieszkań i terenów mieszkaniowych.

Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość zmodernizowanych dróg gminnych [metr]; ● Długość/obszar zmodernizowanych ciągów pieszych [metr/m²]; ● Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [metr]; ● Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego [szt.]; ● Liczba obsłużonych pasażerów transportu zbiorowego [szt.]; ● Obszar terenów na których zrealizowano błękitno-zielone inwestycje [m²]; ● Obszar zmodernizowanych terenów – przestrzeni publicznych [m²]; ● Liczba mieszkań oddanych do użytku [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 40 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

Kierunek rozwoju	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozwój sieci wodociągowej wraz z obiektami infrastruktury wodociągowej; ➤ Modernizacja i rozwój sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczania; ➤ Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego; ➤ Podniesienie efektywności energetycznej i modernizacja budynków komunalnych i publicznych; ➤ Poprawa systemu gospodarowania odpadami.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Nowoczesna sieć wodociągowa, kanalizacyjna oraz ciepłownicza; ● Zwiększenie dostępności mieszkańców miasta do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej; ● Wysoki poziom efektywności energetycznej obiektów komunalnych; ● Efektywny, przyjazny dla środowiska, system gospodarowania odpadami.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci wodociągowej [metr]; ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci kanalizacyjnej [metr]; ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci ciepłowniczej [metr];

	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba zmodernizowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.]; ● Liczba nowych podłączeń do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.]; ● Liczba obiektów objętych inwestycjami poprawiającymi efektywność energetyczną [szt.]; ● Masa zebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu [t] – wzrost rok do roku.
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców.
Szacowane koszty	~ 50 mln zł
Czas realizacji	2025-2032

POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA CZARNKÓW

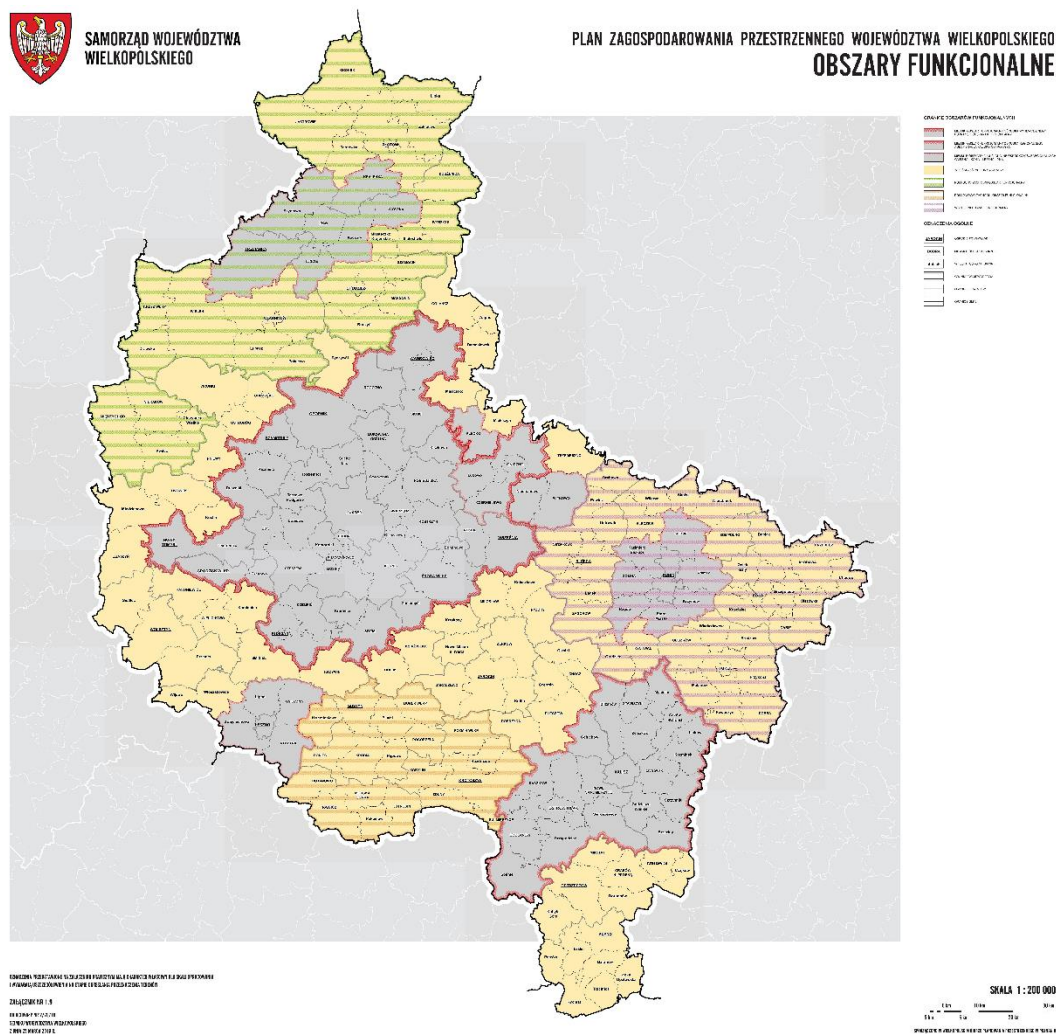

II.2. Obszar strategicznej interwencji² w ujęciu lokalnym

W mieście Czarnków nie wyznacza się obszaru strategicznej interwencji w ujęciu lokalnym.

II.3. Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym

Miasto Czarnków w ujęciu regionalnym określonym w dokumentach planistycznych województwa wielkopolskiego został zaliczony do Północno - Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego i Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Ryc. 3. Obszary funkcjonalne w województwie wielkopolskim wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

² Obszar strategicznej interwencji – określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne (definicja zawarta w art. 5 pkt. 6b) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju).

W *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*, przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XVI/287/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. umiejscowiono miasto Czarnków w obrębie Północno-zachodniego Obszaru Funkcjonalnego. Stanowi on obszar o wysokim udziale terenów cennych przyrodniczo. Zasoby i walory środowiska obszaru odgrywają istotną rolę w kształtowaniu równowagi ekosystemu przyrodniczego Wielkopolski i całego kraju. Przewidziano dla niego pakiet kierunków działań, z którymi zgodne są poszczególne cele strategiczne i kierunki interwencji niniejszej Strategii. Macierz zgodności przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1 Zgodność celów rozwojowych miasta Czarnków z kierunkami działań Północno-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
budowanie wizerunku i marki PnZOF jako terenu atrakcyjnego inwestycyjnie, pozyskiwanie nowych inwestorów							
rozwój rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, rozwój specjalizacji rolniczych w szczególności rolnictwa ekologicznego i certyfikowanego, nowoczesnego sadownictwa							
stymulowanie rozwoju gospodarczego opartego na koncepcji „zielonego wzrostu”, w tym ekoinnowacyjności							
rozwój MŚP i zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw							
aktywizowanie osób bezrobotnych, zagrożonych i wykluczonych społecznie							
podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej							

jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego i możliwości przekwalifikowania							
przygotowanie terenów inwestycyjnych wokół ośrodków miejskich jako wsparcie rozwoju przemysłu i przedsiębiorczości na terenie PnZOF							
poprawa dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi)							
rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą							
rozwój kapitału społecznego przez wsparcie działalności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej							
wspieranie potencjału turystycznego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem Wielkiej Pętli Wielkopolski, modernizacji infrastruktury turystycznej szlaku wodnego Doliny Noteci							
projektowanie nowych szlaków turystycznych, tworzenie sieci tras turystyki krajobrazowej i kwalifikowanej oraz zaplecza obsługi ruchu turystycznego z uwzględnieniem walorów zabytkowych zespołów urbanistycznych i ruralistycznych PnZOF, wspieranie rozwoju bazy wypoczynkowej na terenach wiejskich, w szczególności agroturystyki							
wykorzystanie walorów przyrodniczych dla poprawy jakości życia, rozwoju usług prozdrowotnych, leczniczych i rehabilitacyjnych							
wspieranie aktywności mieszkańców i rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego m.in. przez tworzenie odpowiednich warunków do powstawania nowych podmiotów ekonomii społecznej, w tym NGO oraz wykorzystanie już istniejących							
poprawa dostępności komunikacyjnej PnZOF i zwiększenie dostępu do stolicy regionu, m.in. poprzez budowę dróg S10 i S11 oraz rozbudowę i modernizację pozostałych dróg krajowych i wojewódzkich							
wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej PnZOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych							
rozwój infrastruktury kolejowej (budowa linii kolejowej nr 236 i 390 na trasie Wągrowiec-Rogoźno-Czarnków oraz odtworzenie linii kolejowej w kierunku Międzychodu)							
wykorzystanie potencjału lotniska w Pile dla wzrostu gospodarczego przez							

wzmocnienie jego funkcji CARGO i wykorzystanie do użytku cywilnego, w tym turystyki biznesowej (budowa terminala do obsługi małego ruchu lotniczego)							
ochrona różnorodności i krajobrazu, zapewnienie trwałości i ciągłości systemów leśnych, upowszechnienie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży							
zapobieganie skażeniom wód gruntowych będących efektem działalności rolniczej							
kompleksowe wykorzystanie istniejących potencjałów umożliwiających zwiększenie dywersyfikacji źródeł energii, zastosowanie innowacyjnych technologii w energetyce							
zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery							
poprawa efektywności energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem budynków użyteczności publicznej							
rewitalizacja obszarów zdegradowanych, nadanie nowych funkcji obszarom zmarginalizowanym położonym przy granicy województwa (skuteczne wykorzystanie krajowego instrumentu OSI)							
prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, zapobieganie zmianie sposobu użytkowania gruntów o wysokich walorach rolniczych za pomocą instrumentów programowych i skutecznego systemu ich wdrażania							
rozwój współpracy samorządów lokalnych, partnerów samorządowych i społecznych podnoszącej efektywność i zasadność realizowanych inwestycji, doskonalenie i upowszechnienie metod partycypacji społecznej we współzarządzaniu (wykorzystanie w tym celu aktywnych lokalnych organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej)							

Źródło: Opracowanie własne

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego miasto Czarnków zostało zakwalifikowane do wiejskiego obszaru funkcjonalnego, który obejmuje wszystkie jednostki gminne oraz ośrodki powiatowe, które znalazły się poza granicami miejskich obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym i subregionalnym. Obszary te znajdują się poza bezpośrednim wpływem oddziaływania potencjału rozwojowego biegunów wzrostu, a tym samym wymagają wsparcia procesów rozwojowych w oparciu o ich potencjał endogeniczny, wzmacniany o czynniki aktywizujące. Dla realizacji celu kluczowego polityki przestrzennej ww. obszarze funkcjonalnym zdefiniowano sześć celów kluczowych. Zgodność tych celów z celami strategicznymi i kierunkami rozwoju miasta Czarnków przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Zgodność celów rozwojowych miasta Czarnków z celami polityki przestrzennej określonych dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego

	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ							
Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi							
Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej							
Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego							
Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego							
Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej							
Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej							

Źródło: Opracowanie własne

Miasto Czarnków **nie znajduje** się na imiennej liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

II.4. Polityka przestrzenna Miasta Czarnków.

Kierunki polityki przestrzennej określone w strategii rozwoju gminy - w „modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej” oraz „ustaleniach i rekomendacjach”, stanowią wytyczne do wszelkich dokumentów mających wpływ na realizację polityki przestrzennej w mieście, w tym strategii sektorowych, polityk publicznych i aktów planowania przestrzennego³, a także są podstawą do podejmowania i realizacji działań inwestycyjnych i prowadzenia dalszych działań rozwojowych.

Niezależnie od kierunków polityki przestrzennej określonej w strategii, dopuszcza się uwzględnienie w aktach planowania przestrzennego ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni.

Wytyczne „modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej” obrazują docelowy układ struktury funkcjonalno-przestrzennej, realizujący założone cele strategiczne. Model wskazuje ramy i kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej.

„Ustalenia i rekomendacje” w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej stanowią zbiór zapisów wskazujących kierunkowe działania mające doprowadzić do realizacji założonych celów strategicznych w wymiarze przestrzennym. Treści zawarte w „ustaleniach i rekomendacjach” mają następujące brzmienie i znaczenie:

1) Ustalenia:

- **nakazy**, gdy użyto następujących sformułowań: *należy [coś uczynić], ustala się, wyznacza się, obowiązuje, ma być, musi być, powinien, ma stanowić*,
- **zakazy**, gdy użyto następujących sformułowań: *nie należy, nie dopuszcza się*,
- **dyspozycje**, oznaczające obowiązek dążenia do osiągnięcia określonego celu, gdy użyto następujących sformułowań: *należy dążyć, dąży się*,

2) Rekomendacje:

- **dopuszczenia**, oznaczające zezwolenie na wszystkie stany, lub czynności, lub kierunki, w ramach przedmiotu, którego dotyczy zapis, gdy użyto następujących sformułowań: *dopuszcza się, można [coś uczynić]*,
- **postulaty**, będące sugestiami, gdy użyto następujących sformułowań: *zaleca się, wskazuje się*.

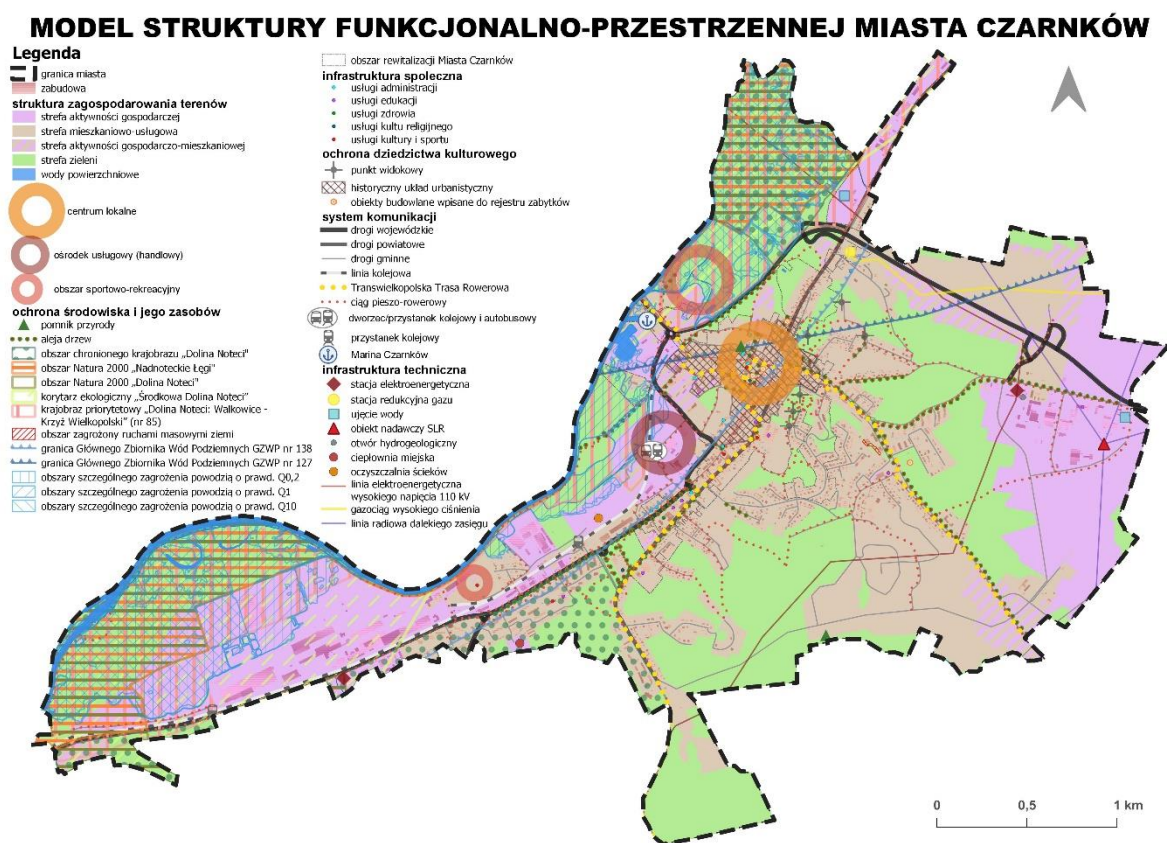
Prowadzenie polityki przestrzennej miasta zgodnie z ustaleniami i rekomendacjami strategii przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców, harmonijnego funkcjonowania obszarów zainwestowanych oraz przewidzianych do zainwestowania, estetycznej przestrzeni krajobrazu oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego

³ Akty planowania przestrzennego są to dokumenty planistyczne w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. plan ogólny gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i jego szczególne formy: miejscowy plan rewitalizacji, zintegrowany plan inwestycyjny).

i dziedzictwa kulturowego miasta, a także wzmocnienia odporności miasta do zmian klimatu. Efektem prowadzenia tak zdefiniowanej polityki przestrzennej będzie stworzenie miasta zwarteo o wielofunkcyjnej strukturze urbanistycznej z wykreowanym historycznym centrum lokalnym z zabudową śródmiejską, powiązaniem siecią komunikacyjną, w tym ciągami pieszymi i pieszo-rowerowymi i rowerowymi oraz siecią przyrodniczą z bliskim dostępem do terenów tworzących system zieleni miejskiej, terenów sportowo-rekreacyjnych oraz rzeki Noteć.

II.4.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ MIASTA CZARNKÓW

„Model struktury funkcjonalno-przestrzennej” przedstawia realizację kierunków polityki przestrzennej miasta, pokazując docelowy układ tej struktury na obszarze miasta Czarnków. Jest wyrazem przestrzennej realizacji założonych w Strategii celów. Każdy element struktury modelu – po jego realizacji – staje się częścią spójnego, istotnego dla miasta docelowego układu.

Ryc. 4 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków

Źródło: opracowanie własne

Zawartość modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków realizuje ustawowy wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, w którym zdefiniowano zakres modelu:

1. Elementy tekstowe i graficzne dotyczące „struktury sieci osadniczej”, w której miasto Czarnków pełni rolę ośrodka lokalnego⁴ (miasto powiatowe) realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. a ustawy.
2. Elementy tekstowe i graficzne dotyczące „ochrony środowiska i jego zasobów” oraz „obszarów szczególnego zagrożenia powodzią” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. b ustawy.
3. Elementy tekstowe i graficzne dotyczące „systemu komunikacji” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. c ustawy.
4. Elementy tekstowe i graficzne dotyczące „infrastruktury technicznej” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. d ustawy.
5. Główne elementy infrastruktury społecznej planowane są do lokalizacji w szczególności we wskazanym w modelu „centrum lokalnym”⁵, zwanym centrum miasta. Wskazane elementy realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. d ustawy.

Struktura sieci osadniczej

Miasto Czarnków pełni rolę ośrodka lokalnego (tzw. miasto powiatowe) i pełni rolę stolicy powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków teren miasta został podzielony na cztery typy obszarów wyznaczonych, jako strefy funkcjonalne. Są to: strefa mieszkaniowo-usługowa, strefa aktywności gospodarczej, strefa aktywności gospodarczo-mieszkaniowej, strefa zieleni.

Układ stref i ich przebieg to wynik i kontynuacja polityki przestrzennej miasta prowadzonej na przestrzeni lat, skoncentrowanej na opracowaniu i uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jako podstawowego środka kreowania polityki przestrzennej miasta (pokrycie planów miejscowych obejmuje niemal cały obszar miasta tj. ok. 97% jego powierzchni) wraz z dostosowaniem do bieżących i przyszłych potrzeb rozwojowych miasta. Układ stref stanowi podstawę do tworzenia miasta przestrzennie zwarteo o wielofunkcyjnej strukturze urbanistycznej, uwzględniającego naturalne i lokalne uwarunkowania takie jak położenie miasta pomiędzy Doliną Noteci z rzeką Noteć od zachodu i wniesieniami morenowymi zlokalizowanymi od wschodu, przez co miasto wykorzystuje tereny

⁴ Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjętego uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Przestrzeń Osadnicza)

⁵ Szczegółowe ustalenia dotyczące lokalizowania obiektów infrastruktury społecznej w „centrum lokalnym” opisano w rozdziale „ustalenia i rekomendacje”

pod zabudowę zwartą a nie rozproszoną. Czarnków charakteryzuje się dobrym stanem istniejącego zagospodarowania przestrzennego z wykreowanym centrum lokalnym z zabudową śródmiejską i posiada rezerwy terenowe do zainwestowania, co stanowi dla miasta istotne czynniki miastotwórcze.

Zarządzanie przestrzenią w poszczególnych strefach powinno być zdeterminowane uwarunkowaniami związanymi z danymi funkcjami, co oznacza, że decyzje planistyczne powinny kształtować odpowiednie relacje funkcjonalne oraz przestrzenne i nie powinny z nimi kolidować.

W rozdziale “ustalenia i rekomendacje” ustalone zostały zasady kształtowania zagospodarowania oraz zabudowy w ramach poszczególnych stref, które określone zostały w modelu. Poza strefami funkcjonalnymi, na model struktury miasta składa się scalająca je sieć infrastruktury transportowej, obejmująca drogi, kolej oraz sieć ciągów pieszych i pieszo-rowerowych i rowerowych. Ich przebieg, wyznaczony w modelu, rzutuje na sposób zagospodarowania terenu, tym samym na realizację zabudowy w strefach funkcjonalnych. Model wyznacza także szczególnie istotny dla Czarnkowa i jego otoczenia obszar centrum miasta, a także obszar usługowy i obszary sportowo-rekreacyjne oraz obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody i zabytków, w tym historyczny układ urbanistyczny. Model wyznacza także najważniejsze elementy infrastruktury technicznej i społecznej.

System powiązań przyrodniczych

W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta wyodrębniono obszary i obiekty prawnie chronione warunkujące stabilność systemu przyrodniczego i jego powiązań, o małym lub znikomym przekształceniu zarówno roślinności, jak i sieci rzecznej oraz morfologii. Należą do nich:

1. obszar chronionego krajobrazu - „Dolina Noteci”,
2. pomniki przyrody - dąb bezszypułkowy na dziedzińcu Starostwa Powiatowego w Czarnkowie, oraz dąb szypułkowy o nazwie „Dąb pokoleń” w części południowej miasta,
3. obszar Natura 2000 - „Nadnoteckie Łęgi” – specjalny obszar ochrony (PLB 300003),
4. obszar Natura 2000 - „Dolina Noteci” - specjalny obszar ochrony (PLH 300004),
5. korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”.

Ponadto miasto Czarnków leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”, co zostało przedstawione graficznie w modelu. Model wskazuje obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią.

Model nie wskazuje nowych terenów i obiektów środowiska przyrodniczego objętych ochroną prawną. Dopuszcza natomiast możliwość wyznaczenia nowych terenów i obiektów chronionych. Na rysunku Modelu wskazano orientacyjnie aleje drzew, które wymagają pielęgnacji, ochrony przed degradacją, uzupełnień lub systematycznych odtworzeń. Zlokalizowane są przeważnie wzdłuż ulic: Lipowej, Łąkowej, Poznańskiej, Wronieckiej, Kościuszki, Alei Brzezińskiej, Staromiejskiej, Pocztovej, Chodzieskiej. W modelu wskazuje się również aleje drzew: na ul. Poznańskiej, Sikorskiego, Kościuszki, ks. Kan. Thiela, Zamkowej, Widokowej, parkingu przy Starostwie, placu Wolności, promenadzie nad Notecią, obwodnicy, które posadzono przy realizacji inwestycji drogowych a także w celu utworzenia nowych alei. Wskazuje się także nowe obszary do nasadzeń drzew i roślin w przestrzeniach publicznych miasta (tereny zieleni, parki, skwery kieszonkowe, ciągi komunikacyjne, parkingi, tereny rekreacji i sportu) w celu tworzenia zielonych ciągów, wysp, enklaw składających się na docelowo połączony system zieleni miejskiej.

Model zachowuje istniejące tereny zieleni urządzonej, w tym parki miejskie (Park Staszica, Góra Krzyżowa), skwery, tereny istniejących ogrodów działkowych, tereny zieleni, w tym zieleni ogrodowej oraz tereny cmentarzy. Wyznacza także nowe tereny zieleni urządzonej uzupełniającej (m.in. nowy skwer przy ul. Ks Kan. Thiela), skwery kieszonkowe w centrum miasta, w celu tworzenia zielonych ciągów, wysp, enklaw składających się na docelowo połączony system zieleni miejskiej.

Model zachowuje tereny istniejących lasów. Gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z przepisami, w tym z planami urządzenia lasu i uproszczonym planem urządzenia lasu, w oparciu o stosowanie do zalesień rodzimych drzew i krzewów oraz stosowanie roślin okrywowych, charakterystycznych dla danego siedliska. Nie wyznacza się na rysunku Modelu konkretnych terenów przeznaczonych do zalesień, jednak nie wyklucza to takiej możliwości. Model preferuje tereny do możliwego zalesiania.

Wszystkie formy istniejącej i planowanej zieleni dążyć będą do utworzenia w mieście połączanego systemu zieleni, tworzącego strefy „głębokiego oddechu”.

Na obszarze miasta występuje obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemnych: nr 30 02 011 00001, ujęty w „Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Czarnkowsko- Trzcianeckiego.” Teren zagrożony ruchami masowymi oznaczono w Modelu. Wyznaczając strefy funkcjonalne w Modelu, uwzględniono istniejący obszar zagrożony ruchami masowymi ziemi. Teren w przeważającej części przeznaczono pod strefę zieleni. Model uwzględnia przebiegające przez część obszaru miasta granice krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci: Walkowice - Krzyż Wielkopolski” (nr 85) oraz krajobrazów zlokalizowanych w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci, wynikające z Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Układ dróg publicznych na terenie miasta Czarnków tworzą sieci dróg głównych, zbiorczych, lokalnych i dojazdowych. W modelu wskazano docelowy układ systemu komunikacyjnego miasta, zawierający główne elementy sieci transportowej istotne dla spójności układu komunikacyjnego miasta, a także aktywizujące tereny inwestycyjne tj.:

1. sieć dróg wojewódzkich,
2. sieć dróg powiatowych,
3. sieć dróg gminnych,
4. sieć ciągów pieszych, pieszo-rowerowych, rowerowych (w tym Transwielkopolską Trasę Rowerową),

stanowiących wizję rozwoju przestrzennego miasta w przyjętej w strategii perspektywie czasowej lub też w okresie późniejszym. Przedstawiono zarówno elementy istniejące, jak i planowane – czyli te, które miasto chciałoby zrealizować w przyszłości w ramach strategii i polityki przestrzennej. Wskazanie elementów planowanych nie oznacza, że ich budowa nastąpi w przyjętym w strategii czasie. Ich ujęcie w modelu ma na celu pokazanie dalszego kierunku rozwoju układu komunikacyjnego i może stanowić podstawę do dalszych analiz, opracowań projektowych, czy też decyzji inwestycyjnych, podejmowanych w zależności od potrzeb, uwarunkowań i możliwości. Ich przebieg ma charakter orientacyjny i koncepcyjny. Zarówno elementy istniejące, jak i planowane tworzą razem spójny, docelowy system komunikacyjny, który ma służyć poprawie dostępności, bezpieczeństwa oraz lepszym powiązaniom wewnątrz miasta oraz z sąsiednimi gminami. Nie wyklucza się też realizacji innych sieci dróg czy ciągów, które nie zostały wskazane graficznie w modelu.

5. linię kolejową nr 390 relacji Bzowo Goraj – Czarnków, przeznaczoną do działania inwestycyjnego dotyczącego rewitalizacji kolejowego ciągu komunikacyjnego na liniach kolejowych nr 390/236 Czarnków – Rogoźno – Wągrowiec,
6. planowany intermodalny węzeł przesiadkowy z dworcem/przystankiem kolejowym i autobusowym,
7. Międzynarodową Drogę Wodną E70 na rzece Noteć wraz z mariną – przystanią rzeczno

Model pokazuje docelowy stan zagospodarowania, w którym każdy element – po realizacji – staje się pełnoprawną częścią spójnego, istotnego dla miasta systemu komunikacyjnego.

Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

W modelu wskazano istotne tereny i elementy infrastruktury technicznej, zlokalizowane na terenie miasta:

1. gazociąg wysokiego ciśnienia DN 80 odgałęzienie Czarnków, rok budowy 1985, o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa, dla którego obowiązuje strefa kontrolowana.
2. stacja redukcyjno-pomiarowa gazu.
3. linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV:
4. – relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty (CZK-ZPP),
5. – relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka (CZK-TRZ),
6. – relacji RS Samołęż – GPR Czarnków Płyty (SAM-ZPP),
7. dla których obowiązuje pas ochrony funkcyjnej.
dla których obowiązuje pas ochrony funkcyjnej.
8. stacja elektroenergetyczna WN 110kV/SN:
 - główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Wschód (CZK),
 - główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Płyty (ZPP).
9. obiekt nadawczy SLR - stacja linii nadawczych, dla którego obowiązuje strefa ochronna obiektu.
10. linie radiowe dalekiego zasięgu, dla których obowiązuje pas ochronny.
11. ujęcia wody – cztery ujęcia wody na terenie miasta.
12. udokumentowany otwór hydrogeologiczny.
13. oczyszczalnia ścieków.
14. ciepłownia miejska.

W modelu nie przedstawiono graficznie sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej, sieci gazowej (gazociągi średniego i niskiego ciśnienia), z racji prawie całościowego pokrycia miasta tymi sieciami, a także sieci ciepłowniczej z ciepłowni miejskiej, do której podłączonej jest niecałe 3% budynków oraz linii napowietrznych i kablowych średniego i niskiego napięcia wraz ze stacjami elektroenergetycznymi. Sieci te przebiegają przeważnie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Docelowo wraz z rozwojem przestrzennym miasta (nowe tereny inwestycyjne, tereny mieszkaniowe) należy rozwijać sieci infrastruktury technicznej. Niezbędne będzie również dostosowanie infrastruktury do rosnących wymagań technologicznych, które wskazują konieczność podnoszenia ich sprawności, ograniczenia zużycia energii, a także stosowania technologii chroniących środowisko oraz zapewnienie odpowiednich powiązań z innymi elementami systemowymi. Głównymi elementami infrastruktury technicznej miasta Czarnków jest system wodociągowy, gospodarowania wodami opadowymi, kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków, elektroenergetyczny, ciepłowniczy oraz gospodarki odpadami.

W modelu zawarto główne elementy infrastruktury społecznej, które w znacznym stopniu zlokalizowane są w tzw. „centrum lokalnym”, a także w innych częściach miasta. Do infrastruktury tej zaliczyć można (nazwa, siedziba):

1. Usługi administracji publicznej (samorządowej i rządowej):
 - Urząd Miasta Czarnków, pl. Wolności 6,
 - Urząd Gminy Czarnków, ul. Rybaki 3,
 - Starostwo Powiatowe, ul. Rybaki 3,
 - Komenda Powiatowa Policji, ul. Kościuszki 89,
 - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, ul. Ogrodowa 1,
 - Powiatowy Urząd Pracy, ul. Orłowskiego 1,
 - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, ul. Kościuszki 88,
 - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ul. Zamkowa 8,
 - Urząd Skarbowy, ul. Wodna 8,
 - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ul. Kościuszki 87,
 - Urząd Pocztowy, ul. Kościuszki 45,
 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Kościuszki 88,
 - Sąd Rejonowy w Trzciance - VI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych, ul. Orłowskiego 1.
2. Usługi edukacji (placówki publiczne):
 - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Henryka Sienkiewicza, ul. Wroniecka 30,
 - Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Janusza Korczaka, ul. Wroniecka 136,
 - Przedszkole Miejskie nr 1 „Bajkowy Świat”, ul. Wroniecka 13,
 - Przedszkole Miejskie Nr 2 im. Jana Brzechwy, os. Parkowe 10,
 - Liceum Ogólnokształcące im. Janka z Czarnkowa, ul. Kościuszki 92,
 - Zespół Szkół im. J. Nojego, ul. Chodzieńska 29,
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Kościuszki 90.
3. Usługi zdrowia (placówki publiczne):
 - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 96,
 - Szpital Powiatowy, ul. Kościuszki 96.
4. Usługi kultu religijnego:
 - kościół pw. Św. Marii Magdaleny, ul. Kościelna 1,
 - kościół pw. Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana, ul. Wroniecka 57.
5. Usługi kultury i sportu (placówki publiczne):
 - Miejskie Centrum Kultury, ul. Kościuszki 60,
 - Muzeum Ziemi Czarnkowskiej, ul. Wroniecka 32,
 - Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Wroniecka 32, filie: pl. Wolności 5, os. Parkowe 11,

- Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Nowa 8, w tym obiekty sportowo-rekreacyjne na terenie miasta m.in. strefa rekreacji na tzw. Łazienkach Czarnkowskich oraz Marina Czarnków.

Model dąży do zachowania i rozwoju infrastruktury społecznej, poprzez jej modernizację, tworzenie nowych miejsc i obiektów, w tym adaptację, i doposażenie w odpowiednie zasoby.

II.4.2 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

Zawartość rozdziału realizuje ustawy wymóg art. 10e ust. 3 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, w którym określono zakres merytoryczny ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Graficzne zobrazowanie treści ustaleń i rekomendacji stanowi model struktury funkcjonalno – przestrzennej.

II.4.2.1 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

1. Należy kształtować przestrzeń według określonych w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków stref funkcjonalnych. Wyróżnia się następujące strefy:
 - 1) strefa mieszkaniowo-usługowa – obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej, obszary usług, tereny rolnicze, ogrody działkowe, z elementami dodatkowymi lub uzupełniającymi, m.in. zielenią, błękitno-zieloną infrastrukturą, infrastrukturą techniczną, komunikacyjną. W strefie wskazane jest wprowadzenie przestrzeni wspólnych i przestrzeni publicznych wysokiej jakości.
 - 2) strefa aktywności gospodarczej – obszary usług, przemysłu lub produkcji, logistyki, składów, magazynów, tereny rolnicze, ogrody działkowe z elementami dodatkowymi lub uzupełniającymi, m.in. zielenią, błękitno-zieloną infrastrukturą, infrastrukturą techniczną, komunikacyjną.
 - 3) strefa aktywności gospodarczo-mieszkaniowej – obszary usług, nieuciążliwego przemysłu lub logistyki, składów, magazynów, tereny rolnicze, ogrody działkowe z dopuszczeniem lokalizacji obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, które nie będą ze sobą kolidować funkcjonalnie i przestrzennie, z elementami dodatkowymi lub uzupełniającymi m.in. zielenią, błękitno-zieloną infrastrukturą, infrastrukturą techniczną, komunikacyjną.
 - 4) strefa zieleni - obszary zieleni, obszary zieleni leśnej i parkowej, błękitno-zielona infrastruktura, tereny rolnicze, ogrody działkowe, cmentarze, obszary chronione,

rzeka Noteć, Dolina Noteci, z elementami dodatkowymi lub uzupełniającymi w postaci infrastruktury technicznej, w tym hydrotechnicznej, elektrowni wodnych i komunikacyjnej. W obszarach nadrzecznych dopuszcza się rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu żeglugi śródlądowej.

- 5) W każdej ze stref danych funkcji wskazany jest rozwój sieci ciągów pieszych i pieszo-rowerowych i rowerowych. W każdej ze stref funkcji dopuszcza się rozwój usług, których profil dostosowany jest do specyfiki poszczególnych stref, w szczególności usług związanych ze sportem i rekreacją oraz turystyką. Należy dążyć do rozgraniczania obszarów mieszkaniowych od stref aktywności gospodarczej elementami buforowymi np. zielenią izolacyjną bądź obiektami przestrzennymi o innych funkcjach (np. ciągi komunikacyjne). Szczegółowe rozmieszczenie poszczególnych obszarów w danych strefach ustalone zostanie w aktach planowania przestrzennego.
2. Należy dążyć do podnoszenia znaczenia miasta Czarnków (będącego miastem powiatowym, pełniącym rolę ośrodka lokalnego dla okolicznych jednostek osadniczych) poprzez utrzymanie i lokalizowanie nowych funkcji, w tym funkcji społecznych, takich jak:
 - 1) administracja,
 - 2) edukacja (w tym ponadpodstawowej i szkolnictwa wyższego),
 - 3) ochrona zdrowia,
 - 4) sport, rekreacja, turystyka,
 - 5) aktywność gospodarcza,
 - 6) bezpieczeństwo,
 - 7) przestrzenie publiczne, w tym inwestycje celu publicznego, o znaczeniu dla subregionu,
 - 8) obsługa komunikacyjna.
3. Należy dążyć do wzmocnienia powiązań i spójności funkcjonalnej i przestrzennej miasta Czarnków z miejscowościami sąsiadującymi.

SCHEMAT POWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH MIASTA CZARNKÓW I OTOCZENIA

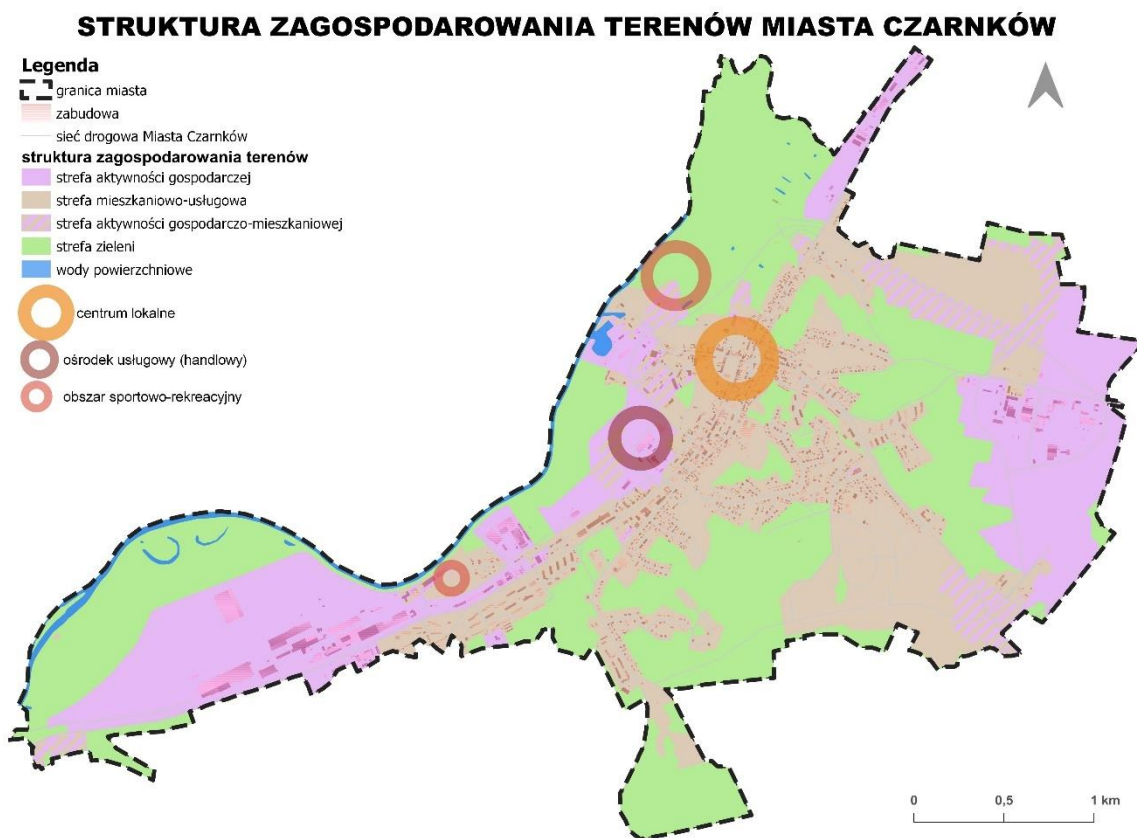
Ryc. 5 Schemat powiązań funkcjonalno-przestrzennych miasta Czarnków i otoczenia

Źródło: opracowanie własne

- Należy dążyć do zachowania wartościowych elementów struktury przestrzennej zdefiniowanej przez istniejące uwarunkowania przyrodnicze, w szczególności oparte na Dolinie Noteci.
- Należy dążyć do zachowania zwartości zabudowy miasta, poprzez przeciwdziałanie tzw. „rozlewaniu się” zabudowy. W pierwszej kolejności należy wprowadzać uzupełnienia istniejącej zabudowy, a także nową zabudowę w bliskiej odległości istniejącej, tworząc zwarte zurbanizowane obszary. Taka praktyka ograniczy potrzebę ponoszenia wydatków związanych z koniecznością realizacji infrastruktury społecznej i technicznej, w tym komunikacyjnej oraz terenów zieleni dla zabudowy mieszkaniowej oddalanej od istniejącej infrastruktury.
- Wskazuje się, aby zagospodarowanie przestrzeni miasta pod zabudowę kształtować w miarę możliwości i preferencji poprzez odpowiednie etapowanie, w oparciu o ustalone priorytety rozwojowe:
 - w pierwszej kolejności nową zabudowę należy realizować jako dogęszczanie istniejącej zabudowy, a następnie przez wprowadzanie jej na obszarach wyposażonych w infrastrukturę społeczną i techniczną, w tym komunikacyjną oraz tereny zieleni.

- drugimi w kolejności obszarami pod zabudowę są te, które uzbroić można poprzez rozbudowę istniejącej sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
 - w ostatnim etapie należy zagospodarowywać tereny, które wymagają budowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej od podstaw.
7. W ramach strefy mieszkaniowo-usługowej należy dążyć do kształtowania atrakcyjnych i wysokiej jakości przestrzeni wspólnych dla mieszkańców, sprzyjających zaspokajaniu potrzeb społecznych, w tym nawiązywaniu relacji i więzi społecznych, które wpływają na poprawę jakości życia, dobrostanu psychicznego i fizycznego mieszkańców.
 8. Dąży się do kształtowania atrakcyjnych i wysokiej jakości przestrzeni publicznych (place miejskie: pl. Wolności, pl. Karskiego, pl. Powstańców Wielkopolskich) w tym terenów zieleni i rekreacyjno-wypoczynkowych (w tym bulwary nad rzeką Noteć), zaspokajających potrzeby mieszkańców oraz atrakcyjnych turystycznie, z szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznych centrum miasta, poprzez wprowadzenie na nich zieleni, elementów błękitno-zielonej infrastruktury, elementów dziedzictwa kulturowego i historycznego, wielofunkcyjności przestrzeni, spójnych elementów małej architektury i przestrzeni, dostosowania przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami, zwiększenia dostępności, w tym cyfrowej.
 9. W celu zapewnienia dostępu mieszkańców do zieleni, na osiedlach mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych w strefach mieszkaniowo-usługowych należy dążyć do utrzymania istniejących oraz kształtowania nowych obszarów zieleni oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Dodatkowo taką formę zagospodarowania zaleca się wprowadzać w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.
 10. W strefach mieszkaniowo-usługowych należy dążyć do rozwoju usług przede wszystkim zwiększających atrakcyjność osiedleńczą, przede wszystkim usług komercyjnych i społecznych zaspokajających potrzeby mieszkańców. Natomiast w centrum miasta należy dążyć do uzupełnienia o usługi podnoszące atrakcyjność turystyczną, w tym usługi kultury i gastronomii.
 11. W strefach mieszkaniowo-usługowych oraz w ich sąsiedztwie, szczególnie na styku ze strefą aktywności gospodarczej, należy dążyć do lokalizowania usług nieuciążliwych dla mieszkańców.
 12. Zaleca się, by usługi lokalizowane w strefach mieszkaniowo-usługowych, z wyłączeniem obszaru centrum miasta, stanowiły w pierwszej kolejności obsługę dla funkcji mieszkaniowej.
 13. Usługi o charakterze publicznym, ponadlokalnym i wyspecjalizowanym, zaleca się lokalizować w obszarze centrum miasta.
 14. W miejscu wskazanym na Modelu, należy dążyć do stworzenia ośrodka usługowego z intermodalnym węzłem przesiadkowym z dworcem/przystankiem kolejowym

- i autobusowym. Dopuszcza się także utworzenie ww. węzła lub obiektu dworca/przystanku kolejowego lub autobusowego w innym dogodnym miejscu na obszarze miasta
15. Zaleca się lokalizowanie usług wzdłuż ulic oraz ciągów komunikacyjnych. W obszarze centrum miasta, wzdłuż ciągów komunikacyjnych, należy dążyć do lokalizowania usług w parterach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.
 16. Należy, w miarę możliwości, łączyć tereny usług turystyki (w tym hotele), rekreacji i sportu z usługami kultury i gastronomii, w celu uzyskania synergii tych działalności.
 17. Zaleca się wsparcie potencjału turystycznego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem Wielkiej Pętli Wielkopolskiej, Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej, modernizacji infrastruktury turystycznej szlaku wodnego Doliny Noteci, w tym mariny, portu rzecznoego.
 18. Nową zabudowę należy kształtować uwzględniając potrzeby adaptacji miasta do zmiany klimatu, poprzez m.in. stosowanie rozwiązań zapewniających retencję wody, zwiększenie zieleni oraz odnawialnych źródeł energii.
 19. Zabudowywanie nowych obszarów, powinno być realizowane w pierwszej kolejności w obszarach wyposażonych w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną lub w miejscach zapewniających dostęp do infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej, które nie wywołają potencjalnych konfliktów przestrzennych.
 20. Należy zapewnić dobry dostęp do infrastruktury technicznej, w tym do infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności w centrum miasta, na terenach mieszkaniowych oraz w rejonie miejsc pracy tj. terenach gospodarczych i usługowych.
 21. Należy dążyć do adaptacji istniejących nieużytkowanych budynków na inne funkcje, które uzupełnią strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi.
 22. Tereny zieleni należy wzbogacać ciągami pieszymi i pieszo-rowerowymi i rowerowymi, w tym na obszarach atrakcyjnych turystycznie szlakami turystycznymi. Ciągi komunikacyjne na terenach zieleni powinny służyć zarówno przemieszczeniu się po tych terenach, jak i łączyć ze sobą sąsiednie strefy.
 23. Należy dążyć do stworzenia ośrodków sportowo-rekreacyjnych w obszarach wskazanych na Modelu, przy czym w strefie zieleni dopuszcza się jedynie terenowe obiekty sportowo-rekreacyjne, o ile ustalenia obowiązujących aktów planowania przestrzennego nie stanowią inaczej.

Ryc. 6 Struktura zagospodarowania terenów

Źródło: opracowanie własne

Dokumentami realizującymi ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów są w szczególności akty planowania przestrzennego.

II.4.2.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Wyznacza się inwestycje celu publicznego na podstawie „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego” - rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej, w tym podniesienie parametrów Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do drogi wodnej II klasy oraz modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci Dolnej skanalizowanej od km 38,9 do km 176,2.

II.4.2.3 Ustalenia i rekomendacje w zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego

Nie ustala się obszarów lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego.

II.4.2.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

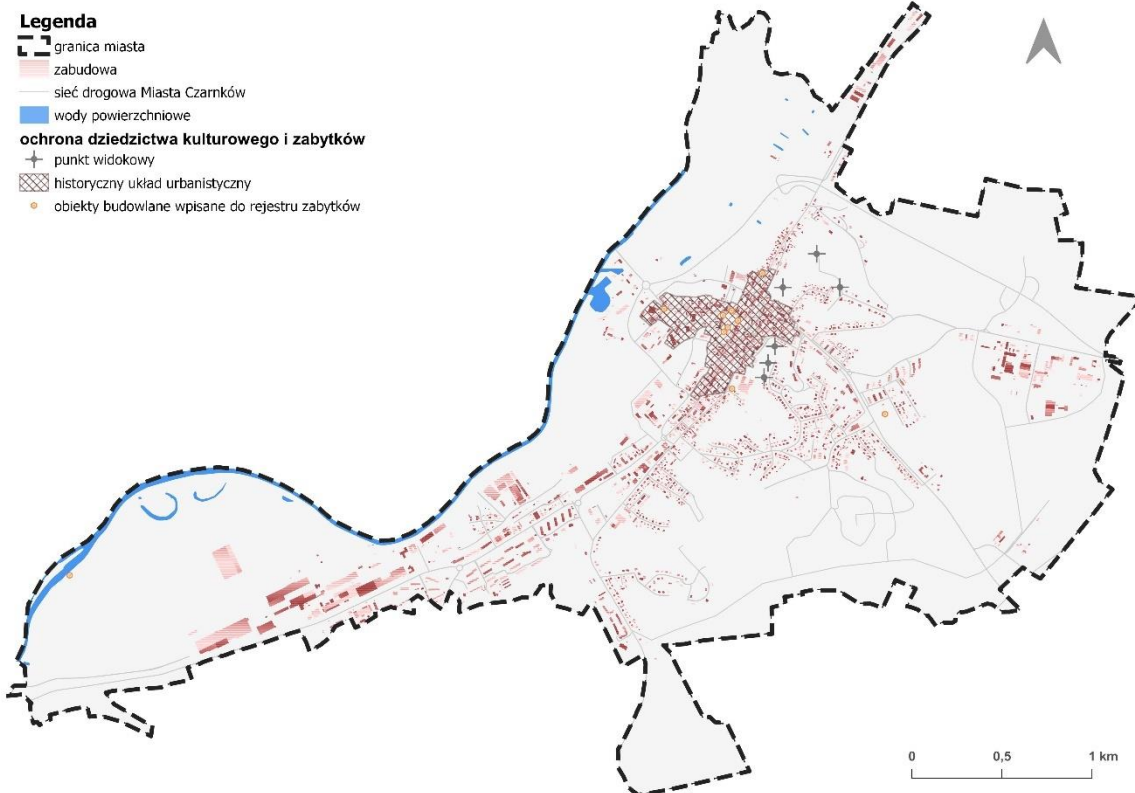
1. Obowiązuje ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków miasta Czarnków, w szczególności układu urbanistycznego historycznego centrum oraz zabudowy historycznej znajdującej się w rejestrze i ewidencji zabytków.
2. Należy dążyć do dostosowania nowej zabudowy na terenie zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków do historycznego układu urbanistycznego oraz skali, bryły, kolorystyki, proporcji, podziałów architektonicznych, historycznej linii zabudowy. Kubatury nowej zabudowy nie mogą wpływać negatywnie na ekspozycję historycznej zabudowy, zaburzać historycznych osi widokowych i stanowić elementów dominujących. Należy także dążyć do adaptacji starej zabudowy do nowych odpowiednich funkcji.
3. Należy zachować czytelne elementy wysokościowe kształtujące sylwetę miasta, jak np. wieża kościoła, wieża ciśnień, komin historycznego obiektu przemysłowego – browaru.
4. Należy dążyć do uwzględnienia w projektowaniu urbanistycznym i w robotach budowlanych historycznej tkanki urbanistycznej, zespołów i obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych (prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz na obszarze wpisanym do rejestru winny posiadać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków).
5. Należy chronić obiekty miasta Czarnków wpisane do rejestru zabytków:
 - układ i rozplanowanie miasta, nr rej.: A-719 z 13.12.1990,
 - kościół pw. św. Marii Magdaleny, ul. Kościelna – Kościuszki, 1580-86, XVII, poł. XVIII, nr rej.: 824/Wlkp/A z 4.03.1931 (wypis z księgi rejestru) i z 24.11.2010,
 - cmentarz przykościelny, ul. Kościelna 1, nr rej.: jw.,
 - cmentarz żydowski, ul. Poznańska, XIX, nr rej.: A-754 z 7.06.1994,
 - Ratusz, pl. Wolności, poł. XIX, nr rej.: A-1461 z 3.04.1963,
 - dom, ul. Łąkowa 7, XIX, nr rej.: A-1494 z 3.12.1973,
 - dworek, ul. Rybaki 28, 2 poł. XVIII, nr rej.: A-429 z 29.11.1968,
 - dom, Plac Wolności 9, 1 poł. XIX, nr rej.: A-1542 z 3.07.1974,
 - dom, Plac Wolności 14, 1908, nr rej.: A-1549 z 18.07.1974.
 - Muzeum Ziemi Czarnkowskiej I Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Wroniecka 32, 1888, nr rej.: 1082/Wlkp/A z 31.10.2019 r.,
 - stopień wodny „Pianówka nr 16” na rz. Noteć, urządzenia hydrotechniczne (śluzą, jaz, przepławka), budynek straży granicznej, 1913, nr rej.: 532/Wlkp/A z 08.08.2007 r.
6. Należy chronić obiekty miasta Czarnków wpisane do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

7. W celu ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustala się:
- ochronę konserwatorską stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A – 719 decyzją z dnia 13.12.1990 r. - średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe miasta Czarnków obszar AZP 42-24;
 - stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

W granicach stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską dopuszcza się działalność inwestycyjną i określa się wymóg prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych, zgodnie z przepisami.

8. W ramach ochrony dziedzictwa krajobrazu kulturowego należy dążyć do:
- 1) zachowania i utrzymania terenów otwartej przestrzeni krajobrazu rolniczego, zwłaszcza łąk nadnoteckich,
 - 2) zachowania harmonijnego krajobrazu z perspektywy ciągów komunikacyjnych oraz punktów widokowych miasta, w tym na Górze Krzyżowej oraz Górze Żydowskiej przy ul. Gdańskiej, (wskazanych na modelu struktury funkcjonalno- przestrzennej),
 - 3) zachowania istniejących zadrzewień parkowych oraz ich uzupełnianie,
 - 4) zachowania przebiegu dróg krajobrazowych wraz z ich obsadzeniami.

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW MIASTA CZARNKÓW

Ryc. 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego

Źródło: opracowanie własne

Dokumentami realizującymi ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej są w szczególności akty planowania przestrzennego oraz Gminny Program Opieki nad Zabytkami.

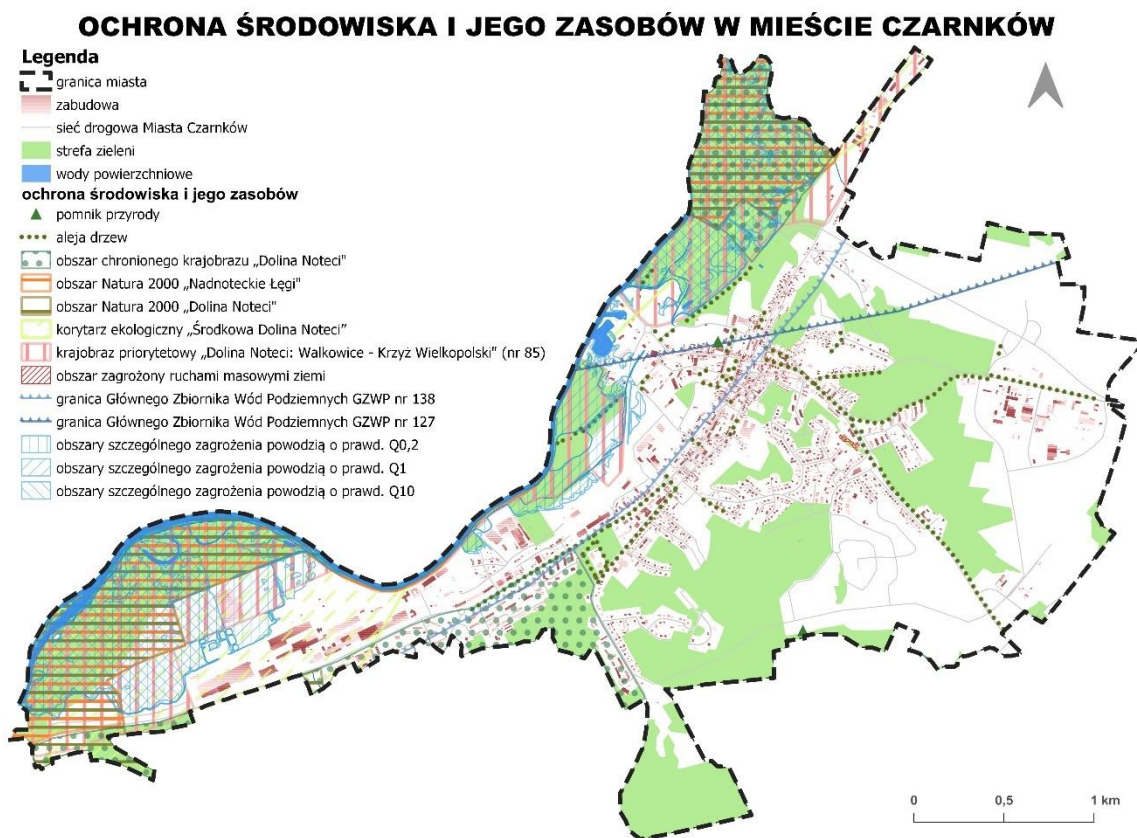
II.4.2.5 Ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu:

1. Należy kształtować spójny ekosystem, zapewnić ciągłość systemu zieleni z uwzględnieniem przebiegu korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych.
2. Należy wprowadzać nowe elementy zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury, w celu m.in. dążenia do podniesienia jakości powietrza, poprawy warunków klimatu, likwidacji miejskiej wyspy ciepła i przewietrzania miasta.
3. Należy chronić i rozwijać różne prawne formy ochrony obszarów przyrody o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, pomniki przyrody, obszar Natura 2000 „Nadnoteckie Łęgi”, obszar Natura 2000 „Dolina Noteci”, korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”.
4. Należy uwzględniać obszary chronione, krajobrazy oraz sąsiedztwo Puszczy Noteckiej w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta.
5. Należy uwzględniać obszary szczególnego zagrożenia powodzią w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta, w sposób niestanowiący zagrożenia dla ochrony życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej oraz zarządzania ryzykiem powodziowym. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią. Lokalizacja zabudowy nie może utrudniać ochrony przeciwpowodziowej oraz generować strat dotkliwych społecznie, gospodarczo i przestrzennie.
6. Należy wyłączać z zabudowy dno terenów Doliny Noteci, z dopuszczeniem realizacji urządzeń hydrotechnicznych i elektrowni wodnych. Na obszarach tych należy wprowadzać łąkowe zadrzewienia, zieleni oraz ochronę lub zwiększenie retencji zlewniowej, w celu obniżenia istniejącego i zahamowania wzrostu ryzyka powodziowego. Występujące mokradła i podmokłości powinny być wyłączone z zabudowy ze względu na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ciągu ekologicznego.
7. Zachowuje się obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemnych jako strefa zieleni z wyłączeniem zabudowy.
8. Należy uwzględniać Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde” oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-

Piła-Strzelce Krajeńskie” w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta. W granicach miasta Czarnków nie wyznaczono obszaru ochronnego.

9. Należy dążyć do ograniczania lokalizacji zabudowy, inwestycji oraz budowy urządzeń i sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, za wyjątkiem urządzeń hydrotechnicznych, elektrowni wodnych lub priorytetowych inwestycji celu publicznego, z uwzględnieniem stref funkcjonalnych określonych w Modelu oraz ustaleń aktów planowania przestrzennego. W otoczeniu tych obszarów należy wzbogacać zasoby zieleni (w tym zadrzewienia) w celu powstrzymania szybkiego spływu wód opadowych.
10. W ramach działań związanych z przeciwdziałaniem suszy, skutkom upałów i niedoborem wody, należy stosować błękitno-zieloną infrastrukturę, w tym zwiększać retencję wód na terenach zurbanizowanych, rolnych i leśnych przez stosowanie rozwiązań prorotacyjnych jako jednego z działań adaptujących do zmian klimatycznych, w szczególności łagodzących skutki suszy. Należy ustanowić retencję jako priorytet projektowania systemów gospodarowania wodami opadowymi, które przyczynią się również do ochrony przed podtopieniami i powodzią. Należy stosować rozwiązania, takie jak:
 - 1) budowa systemów gromadzenia i dystrybucji wody, w tym budowle hydrotechniczne,
 - 2) prowadzenie prac przeciwerozwojowych,
 - 3) zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnych (w tym rozszczelnianie powierzchni nieprzepuszczalnych), a w przypadku realizacji niezbędnych powierzchni utwardzonych stosowanie rozwiązań wodoprzepuszczalnych zamiast powierzchni szczelnych,
 - 4) ochrona, odtwarzanie i tworzenie oczek wodnych i mokradł,
 - 5) retencjonowanie wody w istniejących i nowych zbiornikach, rowach, zagłębieniach i oczkach wodnych,
 - 6) tworzenie stref buforowych wzdłuż rzek i cieków,
 - 7) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód,
 - 8) zalesianie, zadrzewianie terenów oraz ciągów komunikacyjnych,
 - 9) zakładanie zielonych dachów i zielonych, żyjących ścian na budynkach/wiatach,
 - 10) zakładanie ogrodów deszczowych zasilanych deszczówką na terenach zurbanizowanych, szczególnie na terenach o znacznym zasklepieniu gleby,
 - 11) kampanie informacyjne dotyczące adaptacji do zmian klimatu i łagodzenia zmian klimatycznych.

11. Należy kształtować nowe obszary zieleni ogólnodostępnej z zachowaniem ciągłości systemu zieleni w mieście, w tym przestrzeni naturalnych i zieleni na utwardzonych powierzchniach, w możliwych do tego miejscach.
12. Należy dążyć do utrzymania i rozwoju ogrodów działkowych.
13. Należy dążyć do zwiększania bioróżnorodności terenów zieleni.
14. Należy dążyć do kształtowania ciągów pieszych i pieszo-rowerowych i rowerowych również w ramach terenów zieleni oraz wzdłuż rzeki Noteci.
15. Należy rozwijać działania mitygacyjne oraz adaptacyjne do zmian klimatu, ze wskazaniem na ich wzajemne powiązanie i stosowanie rozwiązań służących jednocześnie łagodzeniu skutków zmian klimatu oraz zmniejszeniu ryzyka klimatycznego, w szczególności rozwiązań opartych na naturze, przedstawionych w niniejszym Modelu oraz w ustaleniach i rekomendacjach.
16. Należy włączać tereny rolne i leśne w korytarze ekologiczne, w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, łączyć je zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi.
17. Rozwój gospodarczy należy opierać o naturalne zasoby, walory przyrodnicze i środowiskowe, z zachowaniem bioróżnorodności naturalnych ekosystemów, z poszanowaniem jego zasobów.
18. Należy podejmować działania, aby osiągnąć jakość powietrza odpowiadającą obowiązującym standardom np. poprzez działania obejmujące podłączenie do sieci ciepłowniczej, wymianę kotłów węglowych na ogrzewanie proekologiczne, termomodernizację budynków, stosowanie farb fotokatalitycznych pochłaniających zanieczyszczenia (np. na muralach), zrównoważony transport, w tym ekologiczny (komunikacja publiczna, rowery, hulajnogi), monitoring jakości powietrza, realizowanie uchwał antysmogowych i programów ochrony powietrza, czy wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

Ryc. 8 Ochrona środowiska i jego zasobów

Źródło: opracowanie własne

Dokumentami realizującymi ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, są w szczególności akty planowania przestrzennego, Gminny Program Ochrony Środowiska oraz na obszarze rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji, a także inne dokumenty obejmujące wskazany zakres działań.

II.4.2.6 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

1. W strefie zieleni należy zachować obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym kompleksy gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych lub zalesiać te tereny.
2. Należy przekształcać tereny rolnicze o niskiej klasie bonitacyjnej, słabej wartości produkcyjnej na tereny zieleni, sportu i rekreacji lub na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy działalności gospodarczej.
3. Należy dążyć do zachowania zwartych kompleksów łąk, pastwisk, terenów bagiennych, oraz nieużytków, przede wszystkim występujących w sąsiedztwie rzeki Noteci, a także istniejących terenów lasów.

4. Należy dążyć do zahamowania i zapobiegania procesom degradacji gleb, w tym erozji, poprzez zapewnienie prawidłowej struktury gruntów rolnych, łąk i zadrzewień.
5. Należy dążyć do zwiększania powierzchni leśnej.
6. Tereny leśne niezależnie od ich stanu własnościowego pełnią w mieście funkcje ochronne, winny być w całości utrzymane.
7. Rolniczą i leśną przestrzeń produkcyjną należy kształtować uwzględniając rozwój miasta, określony w Modelu, z zachowaniem konsekwencji przestrzennych i środowiskowych.

Dokumentami realizującymi ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, są w szczególności akty planowania przestrzennego, Program Ochrony Środowiska oraz Plan Urządzania Lasu, w tym Uproszczony Plan Urządzania Lasu, a także inne dokumenty obejmujące wskazany zakres działań.

II.4.2.7 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

II.4.2.7.1 Kierunki rozwoju systemów transportu i komunikacji publicznej

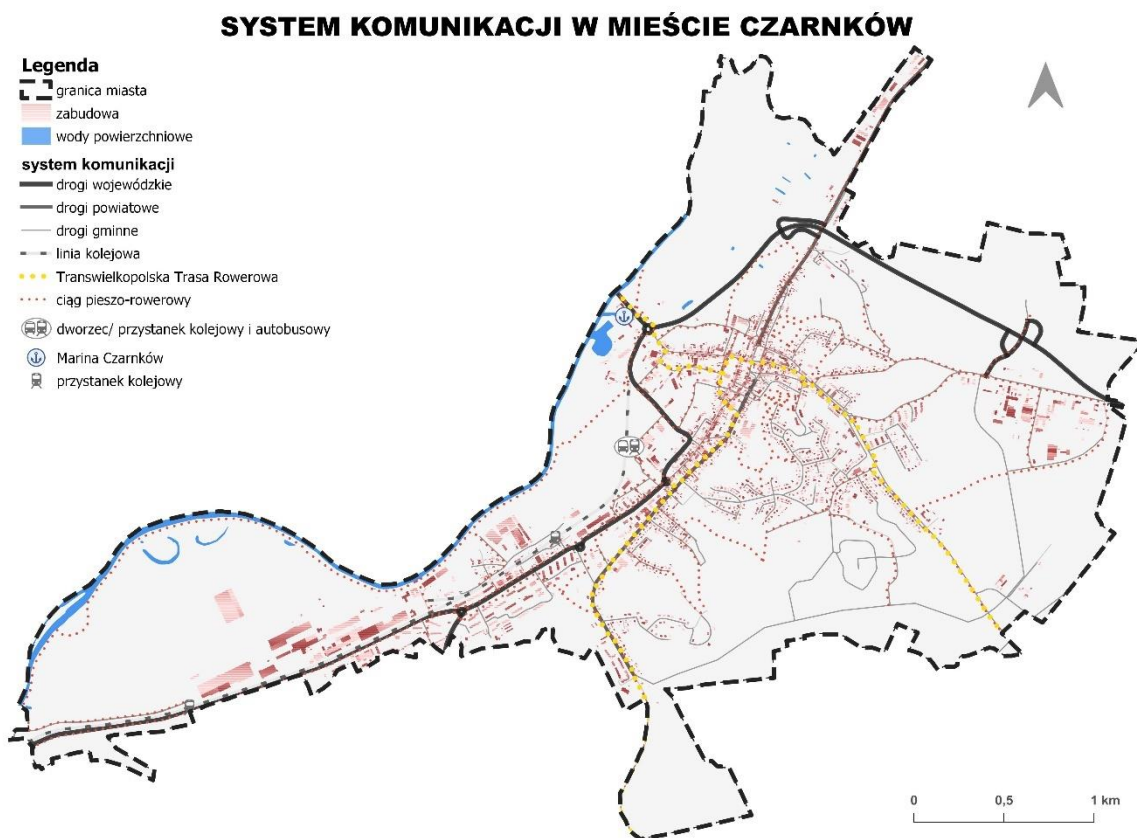
1. System transportowy należy rozwijać oraz modernizować. Szczególny nacisk należy położyć na rozwój wysokiej jakości, dostępny transport zbiorowy, pieszy, rowerowy i wodny.
2. System transportowy powinien być systematycznie rozwijany i modernizowany, ze szczególnym uwzględnieniem rozbudowy wysokiej jakości, dostępnego transportu zbiorowego, a także infrastruktury dla ruchu kołowego, pieszego, rowerowego i wodnego.
3. Należy dążyć do tworzenia spójnego, docelowego systemu infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności do:
 - 1) rozbudowy drogi nr 182 w mieście Czarnków,
 - 2) utrzymania przebiegów dróg wojewódzkich drogi nr 178 jako drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP), drogi nr 181 i 182 jako drogi klasy głównej (G) lub podwyższenie klasy technicznej drogi, gdy nastąpi potrzeba,
 - 3) utrzymania, modernizowania i rozwoju sieci dróg, ciągów pieszych, pieszo-rowerowych i rowerowych (w tym Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej), istotnych dla spójności systemu drogowego i aktywizujących tereny inwestycyjne, uwzględniając zarówno elementy istniejące jak i planowane. Planowane elementy należy rozumieć jako wskazanie dalszego kierunku rozwoju przestrzennego układu komunikacyjnego, stanowiące podstawę do dalszych analiz, opracowań projektowych, czy też decyzji inwestycyjnych. Elementy te należy rozumieć jako przewidziane do realizacji w ramach spójnego, docelowego modelu funkcjonalno-przestrzennego, co oznacza, że ich

wykonanie może nastąpić w horyzoncie czasowym strategii lub też w okresie późniejszym. Ponadto ich realizacja uzależniona będzie od możliwości, dostępnych środków, potrzeb społecznych oraz uwarunkowań technicznych, przestrzennych czy obronnych (np. mogących służyć obronności i komunikacji wojskowej). Ich przebieg ma charakter orientacyjny i koncepcyjny. Nie wyklucza się też realizacji innych sieci dróg czy ciągów, które nie zostały wskazane graficznie.

Zgodnie z Regionalnym Planem Transportowym dla Województwa Wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku na terenie miasta przewidywana jest również budowa mostu na Noteci wraz z dojazdami w nowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 178.

- 4) etapowania rozwoju systemu komunikacji, gdyż realizacja elementów planowanych powinna następować w sposób elastyczny, w zależności od pojawiających się możliwości oraz konieczności wynikającej z potrzeb funkcjonalnych, rozwoju zabudowy czy poprawy bezpieczeństwa,
 - 5) współpracy międzygminnej i ponadlokalnej w zakresie planowania i realizacji kluczowych połączeń drogowych oraz ciągów pieszych, pieszo-rowerowych, rowerowych, integrujących Miasto z sąsiednimi gminami i ułatwiających codzienne przemieszczanie się mieszkańców.
4. Należy dążyć do rozwoju transportu publicznego w formie komunikacji autobusowej. Kluczową inwestycją w tym obszarze jest budowa nowego dworca autobusowego lub przystanku autobusowego pełniącego kluczową rolę (funkcję taką może pełnić np. intermodalny węzeł przesiadkowy), a także rozwój przystanków autobusowych zlokalizowanych na terenie miasta, tworzących spójną sieć systemu komunikacji publicznej.
 5. Należy dążyć do rozwoju infrastruktury kolejowej (budowa linii kolejowej nr 236 i 390 na trasie Wągrowiec – Rogoźno – Czarnków oraz odtworzenie linii kolejowej w kierunku Międzychodu) wraz z przystankami kolejowymi. W ramach projektu pn. „Wstępne Studium Wykonalności Poznańskiego Węzła Kolejowego” na obszarze miasta Czarnków przewiduje się możliwość budowy nowej linii kolejowej na odcinku Czarnków – Trzcianka.
 6. Należy dążyć do możliwości stworzenia intermodalnego węzła przesiadkowego łączącego ruch kolejowy z autobusowym, w miejscu wskazanym na Modelu jako dworzec/przystanek kolejowy i autobusowy, bądź w innym dogodnym do tego miejscu lub utworzenia dworca/przystanku kolejowego lub autobusowego.
 7. Należy dążyć do stworzenia spójnego systemu ścieżek tj. ciągów pieszych, pieszo-rowerowych i rowerowych, łączących miasto Czarnków z gminami Czarnków i Lubasz, w celu zapewnienia mieszkańcom łatwiejszego dostępu do usług oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Przy wyznaczaniu nowych ścieżek wykorzystać należy w dużym stopniu istniejące drogi polne i leśne oraz drogi gminne.

8. Szlak wodny rzeki Noteci należy poddać renowacji i zabezpieczeniu. Kluczowymi inwestycjami są budowa infrastruktury technicznej, hydrotechnicznej, elektrowni wodnych, obiektów wodnych. Należy dążyć do podniesienia znaczenia przystani wodnej - mariny, w tym pod kątem rozwoju turystyki wodnej.
9. Należy dążyć do uspokajania ruchu samochodowego w centrum miasta poprzez ograniczenie prędkości i eliminowanie ruchu ciężarowego, z dopuszczeniem w określonych porach dnia ruchu dostawczego. Należy stosować rozwiązania inżynierskie spowalniające ruch kołowy w formie przyjaznej pieszym, rowerzystom i komunikacji publicznej.
10. Należy rozwijać infrastrukturę pieszą, rowerową i drogową przyjazną dla pieszych i rowerzystów, w szczególności na osiedlach mieszkaniowych, w sąsiedztwie szkół i przedszkoli oraz w centrum miasta w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych.
11. Nowoprojektowane i modernizowane drogi i ulice powinny przewidywać lokalizację odrębnych pasów dla ruchu rowerowego lub ciągów pieszo-rowerowych lub rowerowych. Na obszarze miasta, zwłaszcza w centrum miasta ścieżki rowerowe można także prowadzić wzdłuż dróg o małym natężeniu ruchu samochodowego, w strefach ograniczeń prędkości (poprzez tzw. pasy i kontrapasy rowerowe), za wyjątkiem pasów drogowych dróg wojewódzkich i powiatowych.
12. Należy dążyć do wyznaczania tras ścieżek rowerowych o funkcjach zarówno turystycznych jak i komunikacyjnych.
13. Należy wprowadzać rozwiązania usprawniające ruch samochodowy, w miejscach szczególnie uciążliwych i niebezpiecznych, zwłaszcza na obszarach intensywnej zabudowy miejskiej.
14. Należy zapewniać dostępność terenów do dróg wojewódzkich wewnętrznymi układami komunikacyjnymi połączonymi z tymi drogami poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku, bezpośrednio z dróg wojewódzkich za pomocą istniejących lub projektowanych zjazdów z tych dróg.
15. Należy wprowadzać rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnego niekorzystnego oddziaływania dróg i kolei w zakresie emisji hałasu i wibracji (np. ekranów akustycznych, pasów zwartej zieleni izolacyjnej i obiektów odpornych na hałas wzdłuż ciągów komunikacyjnych, stosowanie tzw. cichych nawierzchni, izolacji budynków itp.).
16. Należy wyznaczać miejsca postojowe i parkingi, zarówno dla samochodów osobowych jak i ciężarowych, czy też rowerów czy hulajnóg.

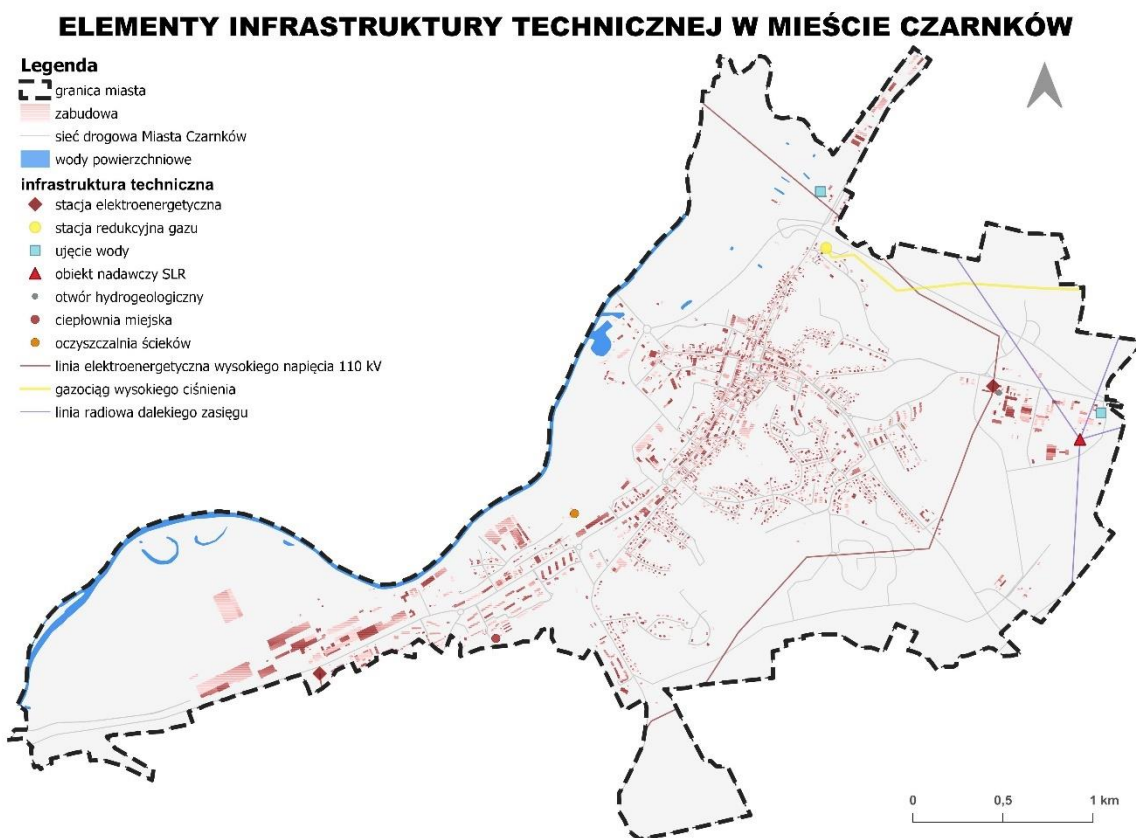
Ryc. 9 System komunikacji

Źródło: opracowanie własne

II.4.2.7.2 Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

1. Należy dostosowywać infrastrukturę techniczną do rosnących wymagań technologicznych, bezpieczeństwa, obronności, które wskazują konieczność podnoszenia ich sprawności, modernizacji i rozwoju, ograniczenia zużycia energii, a także stosowania technologii chroniących środowisko oraz zapewnienie odpowiednich powiązań z innymi elementami systemowymi.
2. Należy dążyć do rozwoju systemów infrastruktury technicznej i teleinformacyjnej, w tym rozwoju systemów centralnego ogrzewania w oparciu o skojarzoną produkcję energii elektrycznej i ciepła.
3. Należy rozwijać i modernizować system zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz obiekty wodociągowe, w tym budynki administracyjne i infrastrukturalne.
4. Należy rozwijać i modernizować sieci elektroenergetyczne z zachowaniem pasów ochrony funkcyjnej, w tym stacje elektroenergetyczne oraz linie elektroenergetyczne dla zasilania nowych obiektów. W miarę możliwości należy dążyć do kablowania napowietrznych linii energetycznych.

5. Należy rozwijać i modernizować sieć gazociągową, z zachowaniem stref kontrolowanych.
6. Należy rozwijać i modernizować miejską sieć ciepłowniczą wraz z obiektami ciepłowni miejskiej z możliwością wykorzystania m.in. odnawialnych źródeł energii, wód geotermalnych, energii i ciepła z różnych form i obiektów, w tym oczyszczalni ścieków.
7. Należy rozwijać i modernizować sieci kanalizacji, indywidualne systemy oczyszczania ścieków i zbiorników bezodpływowych.
8. Należy odprowadzać ścieki do systemów kanalizacyjnych.
9. Rozwój infrastruktury technicznej należy powiązać z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej.
10. Należy odprowadzać wody opadowe i roztopowe przez zorganizowaną retencję powierzchniową, uwzględniając lokalizowanie zbiorników retencyjnych na terenie miasta.
11. Należy rozwijać instalacje OZE, w tym instalacje lokalne oraz instalacje do magazynowania energii. Nie dopuszcza się farm wiatrowych. W Dolinie Noteci dopuszcza się też rozwój elektrowni wodnych.
12. Należy rozwijać i modernizować system gospodarki odpadami komunalnymi, selektywną zbiórkę odpadów, w tym Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, poprzez m.in. możliwe minimalizowanie odpadów w sektorze komunalnym, zwiększenie segregacji oraz wdrażanie nowoczesnego systemu segregacji, odzysku i unieszkodliwiania odpadów (np. energia, ciepło).

Ryc. 10 Infrastruktura techniczna

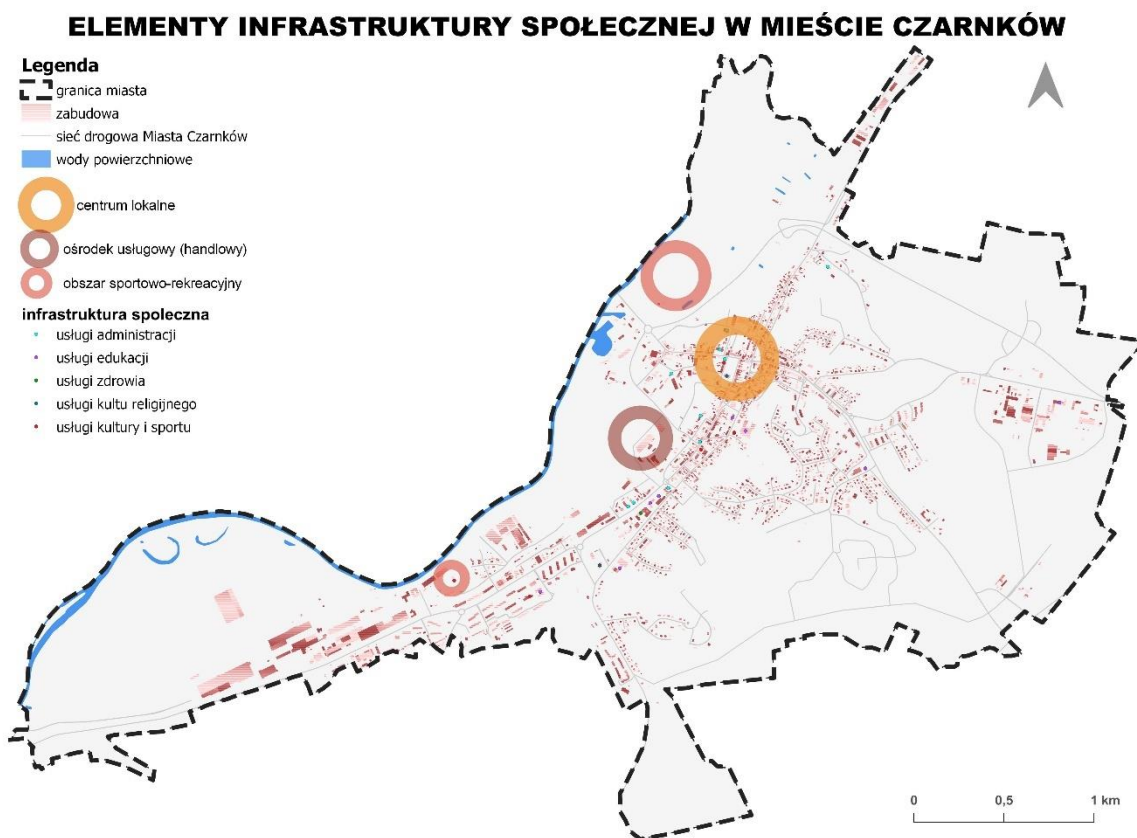
Źródło: opracowanie własne

II.4.2.7.3 Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

Ustalenia dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej zwłaszcza dla obszaru centrum miasta znajdują się w ustaleniach i rekomendacjach dotyczących kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Należy dążyć do zachowania i rozwoju infrastruktury społecznej na terenie miasta, poprzez jej modernizację, tworzenie nowych miejsc i obiektów, w tym adaptację i doposażenie w odpowiednie zasoby z uwzględnieniem dostosowania przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami, zwiększenia dostępności, w tym cyfrowej.

Ponadto należy brać pod uwagę możliwość budowy, modernizacji, a także dostosowywania istniejącej zabudowy do pełnienia funkcji obronnej dla ludności cywilnej (np. schrony, miejsca ucieczki i miejsca doraźnego schronienia).

Ryc. 11 Infrastruktura społeczna

Źródło: opracowanie własne

II.4.2.8 Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzeniami wytwarzającymi energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW są przede wszystkim obiekty infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej.

Dopuszcza się lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW, zwłaszcza z odnawialnych źródeł energii na terenie miasta, na wybranych terenach stref: aktywności gospodarczej, gospodarczo-mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, zieleni oraz na budynkach, w sposób niekolidujący funkcjonalnie i przestrzennie (dotyczy w szczególności ochrony terenów mieszkalnych), z zachowaniem walorów i ochrony przyrody i środowiska. Dopuszcza się także lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł w Dolinie Noteci w postaci rozwoju elektrowni wodnych. Nie dopuszcza się farm wiatrowych, ze względu na specyfikę przestrzeni miasta oraz występujące ograniczenia i kolizje przestrzenne. Możliwe są jedynie realizacje przydomowych elektrowni wiatrowych w postaci mikroturbin lub turbin małej mocy, w tym połączonych w systemie hybrydowym z panelami fotowoltaicznymi.

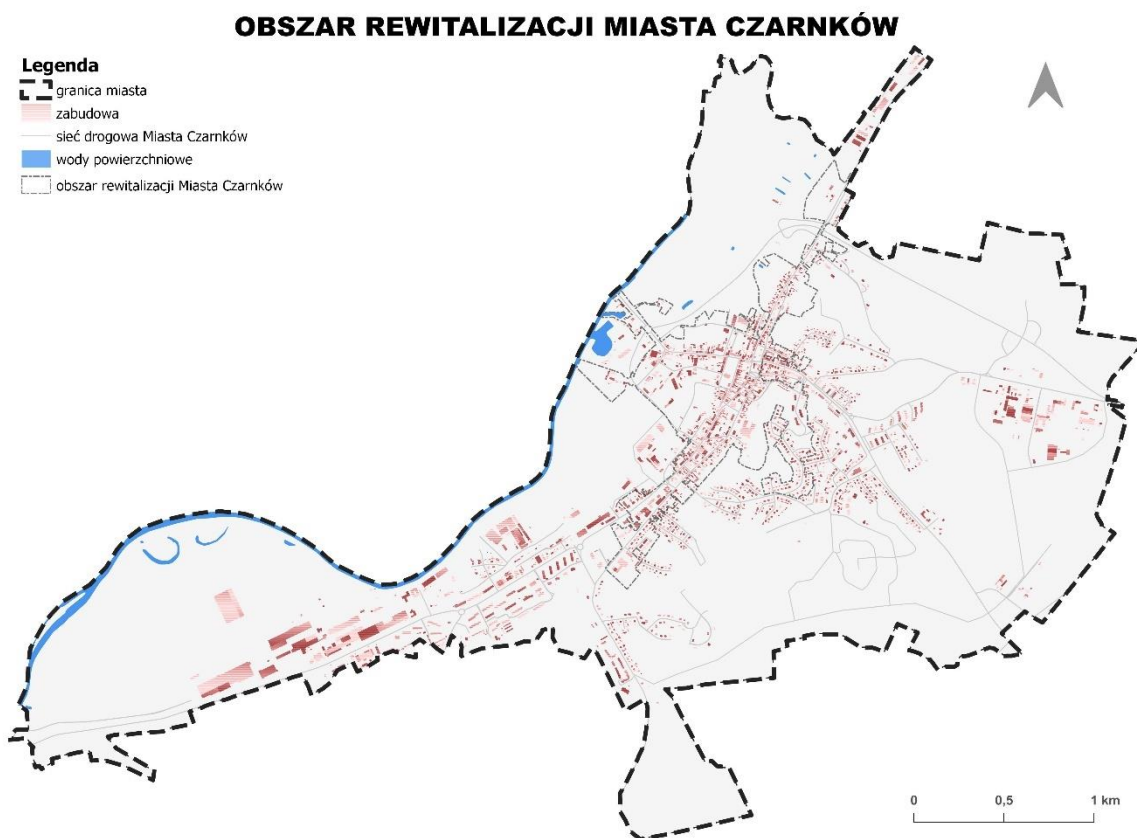
W zależności od wskazanej mocy urządzeń wytwarzających energię i związanych z tym przepisów odrębnych, obszary lokalizacji ww. urządzeń zostaną określone w aktach planowania przestrzennego.

II.4.2.9 Ustalenia i rekomendacje w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Nie ustala się szczegółowych zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Każdorazowo przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko będą poddawane analizie środowiskowej w zakresie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na terenie miasta Czarnków ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej?

II.4.2.10 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

1. Proces przekształceń, w tym ustaleń i rekomendacji i kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji określony jest w Gminnym Programie Rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji sporządza się w oparciu o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta na podstawie uchwały będącej aktem prawa miejscowego. Program ten określa m.in. cele i kierunki działań oraz przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne, rozwiązujące problemy społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne, środowiskowe i służące poprawie wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w określonej perspektywie czasowej. Wskazuje się możliwość kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji poprzez ustalenia miejscowych planów rewitalizacji lub specjalnej strefy rewitalizacji.
2. Należy dążyć do rehabilitacji obiektów poprzemysłowych lub adaptacji na inne funkcje, które uzupełnią strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi.
3. Nie wyznacza się obszarów rekultywacji i remediacji.

Ryc. 12 Obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

II.5 Kierunki rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej

Siecią wodno-kanalizacyjną w mieście Czarnków zarządza Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. w Czarnkowie. Przedmiotem działania Spółki jest:

- 1) pobór i uzdatnianie i dostarczanie wody;
- 2) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych;
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- 4) sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego;
- 5) pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania

Zgodnie z projektem z Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych Miasta Czarnków na lata 2024-2027 inwestycją najbardziej kosztochłonną będzie modernizacja stacji uzdatniania wody.

Szczegółowe zadania przewidziane do realizacji w zakresie wodno-kanalizacyjnym wraz z terminem realizacji w latach 2024-2027 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 3. Szczegółowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych sieci wodno-kanalizacyjnej.

L.p.	Nazwa zadania	Lata realizacji			
		2024	2025	2026	2027
	Sieci				
1.	Sieć wodociągowa – Łazienki Miejskie, ul. Orłowskiego, ul. Leśne Wzgórze, ul. Pogodna				
2.	Kanalizacja sanitarna – Leśna Polana, ul. Sosnowa do ul. Rolnej				
3.	Kanalizacja deszczowa ul. Ogrodowa				
4.	Przebudowa wylotu ul. Wodna				
5.	Budowa zbiornika retencyjnego wód opadowych ul. Rybaki				
6.	Hydrofornia osiedlowa ul. Leśna				
7.	Przygotowanie PT do modernizacji stacji uzdatniania wody				
8.	Modernizacja kotłowni gazowej ul. Gdańska				
9.	Modernizacja przepompowni i sterowania SUV przepompowni				

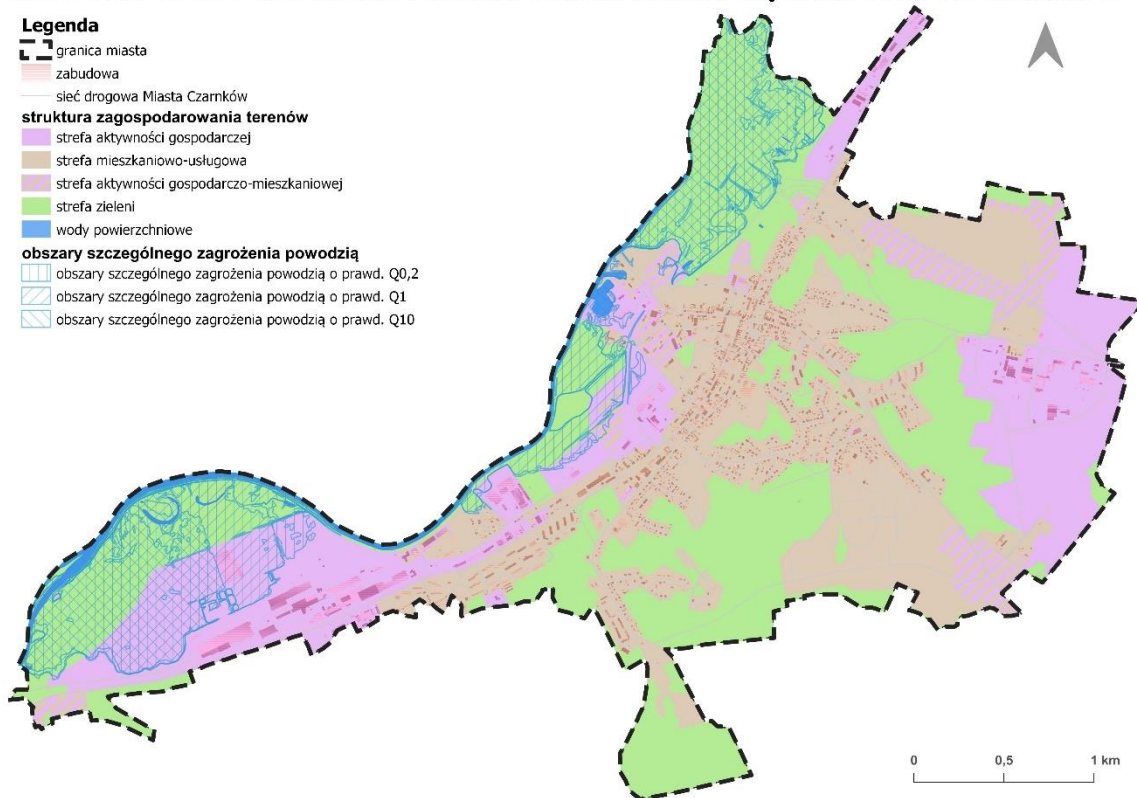
Źródło: opracowanie własne

II.6 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego

Zgodnie z Mapą Zagrożenia Powodziowego (MZP), na obszarze Miasta Czarnkowa wyznaczono obszary zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie Q1 i Q10.

Należy uwzględniać obszary szczególnego zagrożenia powodzią w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta, w sposób niestanowiący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz zarządzania ryzykiem powodziowym. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią. Lokalizacja zabudowy nie może utrudniać ochrony przeciwpowodziowej oraz generować strat dotkliwych społecznie, gospodarczo i przestrzennie.

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ W MIEŚCIE CZARNKÓW

Ryc. 13 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry miasto Czarnków wskazało w jednym JCWP RW⁶. Formułując cel środowiskowy dla obszarów chronionych, położonych na terenie gminy zgodnie z przedstawioną poniżej tabelą.

Tabela 4. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych dla JCW na terenie miasta Czarnków

Kody i nazwa JCW w zasięgu gminy Czarnków	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru
RW6000121887 9 Noteć od Kanału Romanowskieg o do Drawy	a) Puszcza nad Drawą b) Puszcza Notecka (obszar chronionego)	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Budować oczyszczalnie ścieków w pierwszej kolejności na terenach, gdzie środowisko jest najmniej zmienione i zdegradowane, dążyć do

⁶ Jednolite Części Wód Powierzchniowych Rzecznych

	o krajobrazu) c) Dolina Noteci	równoczesnej realizacji inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych wsi oraz rozwiązania gospodarki ściekowej w miejscowościach uprzednio zwodociągowanych, odbudować stare i zniszczone urządzenia piętrzące i utrzymać w sprawności wszystkie urządzenia melioracyjne, nie dopuszczać do przesuszenia terenów przez nadmierne obniżenie poziomu wód gruntowych podczas wykonywania melioracji, każdą znaczącą zmianę stosunków wodnych poprzedzać ekspertyzami naukowymi, ograniczyć chemizację i sztuczne nawożenie na zboczach stokach w sąsiedztwie wód powierzchniowych jako przyczyn zanieczyszczenia i eutrofizacji wód, chronić zabudowę biologiczną obrzeży cieków wodnych i jezior dla zwiększenia możliwości samooczyszczania się wód, sukcesywnie przeprowadzać rekultywację jezior zdegradowanych oraz objąć szczególną ochroną zlewnie Jez. Wielki Bytyń cechującego się małą wymienialnością wód.
	Nadnoteckie Łęgi	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: Anser albifrons c, Anser fabalis c, Ciconia ciconia r, Crex crex r, Grus grus c, Grus grus r, Limosa limosa r, Luscinia svecica r, Numenius arquata c, Numenius arquata r, Pluvialis apricaria c (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000). Na lata 2017-2027: Poprawa uwilgotnienia siedlisk i zahamowanie nadmiernego odpływu wód. Zapobieganie: przyspieszaniu spływu wody w wyniku konserwacji rowów melioracyjnych; zasypywaniu starorzeczy i małych okresowych zbiorników wodnych; lokalizowaniu w obrębie doliny Noteci nowych plantacji wierzby energetycznej; płoszeniu ptaków w wyniku wędkarstwa
	Puszcza Notecka (obszar NATURA 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: Alcedo atthis p, Anser albifrons c, Anser fabalis c, Aythya nyroca r, Botaurus stellaris r, Bucephala clangula r, Ciconia nigra r, Cygnus cygnus r, Cygnus olor r, Cygnus olor w, Grus grus r, Haliaeetus albicilla p, Mergus merganser r, Milvus migrans r, Milvus milvus r, Pandion haliaetus r (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Zachowanie właściwej powierzchni i uwilgotnienia siedlisk. Zachowanie zbiorników wodnych z dobrze wykształconą roślinnością wynurzoną i pływającą. Zapewnienie miejsc lęgowych tj. dojrzałych drzewostanów i wykrotów w pobliżu zbiorników i rzek. Zapobieganie: płoszeniu ptaków przez sporty wodne, rekreację, gospodarkę rybacką; zabudowie brzegów jezior, w szczególności jeziora Wielkiego i Chrzypskiego; niszczeniu nadrzecznych skarp; zanieczyszczeniom wód; usuwaniu dziuplastych drzew i wykrotów w pobliżu rzek i jezior w pasie o szerokości 100m; grodzeniu działek nad brzegami zbiorników i rzek.
	Lasy Puszczy nad Drawą,	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Bucephala clangula r, Chlidonias niger r, Ciconia nigra r, Circus aeruginosus r, Cygnus cygnus c, Grus grus r, Grus grus c, Haliaeetus albicilla r, Ixobrychus minutus r, Milvus migrans r, Milvus milvus r, Pandion haliaetus r, Porzana parva r, Porzana porzana r (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000)

	Uroczyska Puszczy Drawskiej	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 3160, 3260, 6410, 7110, 7140, 7210, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: Cobitis taenia, Cottus gobio, Lampetra planeri, Rhodeus amarus, Salmo salar, Bombina bombina, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Castor fiber, Lutra lutra, Leucorrhinia pectoralis, Lycaena dispar, Ophiogomphus cecilia, Unio crassus, Vertigo angustior, Vertigo moulinsiana, Hamatocaulis vernicosus, Liparis loeselii, Lurionium natans (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)
	Dolina Noteci (obszar NATURA 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3150, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: Misgurnus fossilis, Bombina bombina, Lutra lutra, Lycaena helle, Angelica palustris (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Poprawa stanu ochrony siedlisk. Zapobieganie: brak zalewów starorzeczy- brak kontaktu z wodami wezbraniowymi rzeki Noteci; pogarszaniu się właściwości fizykochemicznych wód; przedzielaniu starorzeczy na izolowane części poprzez budowę grobli; przekształcaniu i niszczeniu stref brzegowych (penetracja, usuwanie drzew, niszczenie szuwaru); wędkarstwu- stosowaniu nadmiernej ilości zanęt; przesuszeniu siedlisk; konserwacji rowów melioracyjnych; obniżeniu retencyjności gleby oraz jej uwilgotnienia w wyniku regulacji i obwałowania Noteci; miejscowym brakom zalewów łęgów; pogarszaniu się właściwości fizykochemicznych wód, przekształcaniu i niszczeniu stref brzegowych (penetracja, wędkarstwo, usuwanie drzew i krzewów), sztuczному profilowaniu koryta rzecznoego i skarp brzegowych
	Dolina Bukówki	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3150, 91D0, 91E0; gatunki: Cottus gobio, Lampetra planeri, Castor fiber, Lutra lutra, Leucorrhinia pectoralis, Lycaena dispar, Ophiogomphus cecilia, Vertigo angustior (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)

W zakresie jednolitych części wód podziemnych JCWPd teren gminy znajduje się w zasięgu trzech jednolitych częściach wód podziemnych. Ich wskazania, kody i numery oraz ocenę jakości wskazano w tabeli poniżej.

Tabela 5. JCWPd na terenie gminy Czarnków

Kody i numer JCWPd w zasięgu gminy Chocianów	Powiązanie JCWPd z JCWP	OCENA STANU JCWPd
GW600034 34	RW600010188769;LW10672;LW10869;RW600010188949;RW600010188969;RW6000091889849;RW	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry

	6000091889869;RW600009188729;RW600009188732;RW600009188734;RW6000091887369;RW6000091887389;RW600009188749;RW6000091887899;RW600009188982;RW600010188924;RW600011188929;RW6000121887379;RW60001218879;RW600012188931;RW600012188977;RW6000151889789;RW6000151889741;RW600015188989;LW10675;LW10676;LW10857;LW10858;LW10867;LW10875;LW10876;LW10877;LW10878;LW10882;LW10892;LW10896.	Stan JCWPd - dobry
GW60004242	RW60000918692;LW10195;LW10177;RW6000181866539;LW10245;LW10212;LW10215;LW10216;LW10217;RW600009186369;RW600009186949;RW600010186729;RW600010186563;RW600010186589;RW60001018689;RW600015186389;RW60001618651;RW600016186675;RW60001618699;RW600018186339;RW60001818649;RW6000181865299;RW6000181966979;LW10175;LW10185;LW10193;LW10198;LW10200;LW10203;LW10204;LW10206;LW10207;LW10208;LW10210;LW10218;LW10221;LW10227;LW10232;LW10234;LW10235;LW10241;LW10248;LW10249;LW10251	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry Stan JCWPd - dobry
GW60004141	LW10288;LW10273;LW10274;LW10279;LW10320;LW10321;RW600009187529;RW600009187389;RW600009187549;RW600010175032;RW600010187132;RW600010187149;RW60001018734;RW600010187329;RW60001218719;RW60001218759;RW600012187799;RW60001218799;RW60001518769;RW600018187499;RW600018187789;LW10266;LW10276;LW10285;LW10294;LW10295;LW10332;LW10286;LW10287;LW10292;LW10298;LW10301;LW10315;LW10317;LW10327;LW10329;LW10333	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry Stan JCWPd - dobry

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+ w celach polityki przestrzennej w **części 8 Zapewnienie Bezpieczeństwa Publicznego i Przeciwdziałanie Zagrożeniom** dla realizacji powyższych kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się następujące działania m.in. dla miasta Czarnkowa następujące postulaty tj.

1. W zakresie **zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia:**

W pkt 5) Ograniczanie zagrożenia powodziowego poprzez:

- a) ochronę oraz zwiększanie zdolności retencyjnych zlewni (retencja leśna, retencja na obszarach rolniczych, retencja na obszarach zurbanizowanych),
- b) renaturyzację koryt cieków i ich brzegów, odtwarzanie retencji dolin rzek,
- c) budowę i modernizację budowli przeciwpowodziowych (m.in. zbiorników retencyjnych, kanałów ulgi, wałów przeciwpowodziowych, polderów), w tym zakończenie realizacji strategicznych inwestycji (Zbiornik Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie, polder Golina) oraz podjęcie działań technicznych w obszarach problemowych (HOT SPOT Kalisz, HOT SPOT Golina, HOT SPOT Poznań-Luboń, HOT SPOT Wieleń, HOT SPOT Warta – fragment w granicach województwa wielkopolskiego),

d) budowę i modernizację obiektów małej retencji wodnej;

W pkt 6) Ograniczanie ekspozycji obszarów i obiektów na powódź poprzez:

a) wyeliminowanie lub ograniczanie rozwoju zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,

b) właściwe kształtowanie zagospodarowania przestrzennego na obszarach o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi ($p=0,2\%$);

2. W zakresie **przeciwdziałania zagrożeniom środowiska:**

W pkt 8) Ograniczanie negatywnego wpływu inwestycji w zakresie śródlądowych dróg wodnych na środowiska poprzez:

a) wykluczanie lub ograniczanie lokalizacji inwestycji na obszarach objętych ochroną prawną oraz na obszarach cennych przyrodniczo zaliczonych do systemu przyrodniczego województwa,

b) uwzględnianie ustaleń planów ochrony i planów zadań ochronnych oraz programów ochrony gatunków i okresów lęgowych,

c) określanie przepływu nienaruszalnego i dostosowanie harmonogramu piętrzenia do potrzeb ekologicznych cieku i ekosystemów przyległych do niego

d) ograniczanie oddziaływań na ekosystemy wodne do zasięgu jednostkowej zlewni z uwzględnieniem podziału hydrograficznego,

e) odbudowę pasów brzegowych wzdłuż koryt rzecznych w rejonie przeszkody oraz zróżnicowanie struktury rzecznej i elementów tworzących koryto lub dolinę cieku,

f) utrzymywanie szlaków migracji ryb i innych zwierząt, w tym stosowanie przepławek

Jednakże ww. dokumencie nie wskazano bezpośrednio żadnych przedsięwzięć lub działań, które miałyby być realizowane na terenie miasta Czarnków.

Również w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry nie przewidziano działań bezpośrednich zlokalizowanych na terenie miasta Czarnkowa i gmin sąsiednich.

Dla miasta Czarnków poza zagrożeniami powodowanymi przez powódzie, problemem dotyczącym w pewnym stopniu ludność i lokalną gospodarkę jest zjawisko suszy. Na poziomie kraju dokumentem planistycznym, na podstawie którego prowadzone jest przeciwdziałanie skutkom suszy jest Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy⁷ (PPSS). Do najważniejszych celów ujętych w dokumencie należy: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy oraz formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

⁷ przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615)

Gmina Miasta Czarnków została sklasyfikowana w nim jako jednostka umiarkowanie zagrożona suszą hydrologiczną i słabo hydrogeologiczną oraz w całości jako ekstremalnie zagrożona suszą atmosferyczną i rolniczą. Według klas łącznego zagrożenia suszą (uwzględniając wszystkie wspomniane wcześniej występujące typy suszy) obszar gminy zakwalifikowany został jako silnie zagrożony suszą. Mimo to w dokumencie tym nie przewidziano dla gminy żadnych zadań inwestycyjnych zmierzających do zwiększenia odporności czy przeciwdziałających zjawisku suszy.

WDRAŻANIE I MONITORING

III. WDRAŻANIE STRATEGII

III.1. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Wdrożenie strategii rozwoju gminy wymaga skutecznego zarządzania, zaangażowania interesariuszy oraz odpowiedniego nadzoru nad realizacją poszczególnych celów. Poniższy system wdrażania zakłada podział ról i odpowiedzialności, monitorowanie postępów oraz aktualizowanie zapisów dokumentu, jeśli wystąpi taka potrzeba.

Najważniejszą osobą w procesie wdrażania strategii powinien być Koordynator ds. Strategii Rozwoju. Z racji tego, iż strategia przyjmowana jest uchwałą Rady Miasta Czarnków i jednocześnie ona w drodze uchwał kreuje wytyczne dla polityk publicznych, istotne jest, aby funkcja Koordynatora była osadzona odpowiednio wysoko w hierarchii samorządowej, funkcję taką mógłby pełnić Burmistrz, jednak ze względu na dużą liczbę obowiązków służbowych, w tym związanych z reprezentowaniem gminy na zewnątrz, funkcję taką może pełnić Zastępca Burmistrza, Sekretarz lub Kierownik odpowiedniego referatu zajmującego się planowaniem strategicznym, lub osoba na indywidualnym stanowisku zajmująca się tą tematyką przy założeniu ścisłej współpracy z Burmistrzem i innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i jednostkami organizacyjnymi/spółkami gminnymi. Funkcję Koordynatora może pełnić również specjalny zespół składający się z ww. osób.

Do zadań Koordynatora należeć będzie w szczególności:

- ustalanie i nadzór nad realizacją harmonogramu działań realizujących cele zapisane w Strategii,
- bieżąca współpraca z realizatorami działań, w tym udzielanie im wsparcia merytorycznego,
- współpraca z partnerami zewnętrznymi, jak organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, instytucje publiczne innego szczebla,
- kreowanie – przy współpracy z odpowiednią komórką organizacyjną – polityki informacyjnej dotyczącej strategii i jej wdrażania,
- pozyskiwanie ekspertów zewnętrznych, mogących wspierać gminę w procesie realizacji Strategii, oraz kontakt z nimi,
- zaangażowanie w prace nad innymi dokumentami strategicznymi gminy, pełniącymi funkcję planów operacyjnych/wykonawczych dla Strategii,
- monitoring i bieżące raportowanie władzom gminy postępów we wdrażaniu Strategii.

Realizacja Strategii odbywać się będzie w ramach bieżącej działalności Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Jednak w dużej mierze jest ona kształtowana przez różnego rodzaju programy i plany, które – jak zostało to określono powyżej – pełnią rolę planów

operacyjnych względem strategii rozwoju. Dlatego istotne będzie, aby po przyjęciu niniejszego dokumentu wypracować przy współpracy z szerokim gronem interesariuszy dokumenty wykonawcze, w tym np. zaktualizować już obowiązujące. Opracowując je należy zadbać o przestrzeganie m.in. następujących wytycznych:

- opracowanie dokumentów w oparciu o kompleksową diagnozę sytuacji w danej sferze, której dotyczy dokument,
- podjęcie starań na rzecz włączenia mieszkańców i innych interesariuszy już na etapie opracowania dokumentu,
- konsultacje społeczne projektu dokumentu, prowadzone z wykorzystaniem aktywizujących metod i uwzględniające potrzeby różnych grup,
- posługiwanie się prostym, zrozumiałym dla jak największych grup odbiorców językiem, ewentualnie przygotowywanie „streszczeń” w języku niespecjalistycznym,
- przygotowanie dokumentów uwzględniających zasady dostępności,
- dbałość o zgodność dokumentów ze strategią rozwoju gminy oraz dokumentami strategicznymi innych szczebli samorządu terytorialnego, poziomu krajowego i unijnego.

Koordinator ds. Strategii Rozwoju Gminy odpowiadać będzie także za prowadzenie procesu monitoringu. Monitoring będzie działaniem ciągłym, a jego efekty stanowiąc będą element Raportu o stanie gminy. Proces opierać się będzie na analizie mierników jakościowych i ilościowych. Ze względu na specyfikę kierunków rozwoju, dla których realizacji niezbędne będzie często realizowanie długoterminowych inwestycji lub projektów społecznych. Z ich efektów korzystać będzie można dopiero w długim okresie, dlatego badania jakościowe (jak ankiety czy wywiady pogłębione dotyczące poziomu zadowolenia z usług) nie powinny być realizowane częściej i najszybciej w 2028 r. (czyli w „środku” okresu realizacji Strategii) oraz na zakończenie okresu obowiązywania Strategii. Mierniki ilościowe można z kolei badać w każdym roku, posiłkując się poniższą listą:

Tabela 6. Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Miasta Czarnkowa.

Cel strategiczny	Kierunek rozwoju	Wskaźniki realizacji
SILNIE ZINTEGROWANE MIASTO O WZMOCNIONEJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1.1 Silna wspólnota lokalna	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów poddanych procesom rewitalizacyjnym [ha]; • Liczba zadań publicznych zleconych [szt.]; • Liczba przedsięwzięć realizowanych w oparciu o wolontariat [szt.]; • Liczba organizacji pozarządowych otrzymujących dotacje gminne [szt.].
	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych uruchomionych narzędzi cyfrowych w katalogu usług publicznych [szt.]; • Liczba elementów infrastruktury zwiększających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców [szt.].

		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba projektów medycznych dla mieszkańców [szt.]; • Liczba osób objętych wsparciem w ramach pomocy socjalnej [osoby]; • Liczba wdrożonych projektów wsparcia seniorów [szt.];
	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba obiektów, którym nadano nowe funkcje [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury społecznej [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej [szt.]; • Wydatki inwestycyjne kierowane na zachowanie dziedzictwa kulturowo--historycznego [rok do roku].
CZARNKÓW SILNYM OŚRODKIEM LOKALNEJ GOSPODARKI OPARTEJ O TRADYCYJNE I NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba inicjatyw / wydarzeń zorganizowanych wspólnie z przedsiębiorcami [szt.]; • Powierzchnia nowych miejsc prowadzenia działalności gospodarczej [szt.];
	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych narzędzi promocji gminy [szt.]; • Liczba projektów służących zwiększeniu atrakcyjności turystycznej [szt.]; • Liczba firm z branży kreatywnej [rok do roku]
CZARNKÓW MIASTEM DBAJĄCYM O WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych dróg gminnych [metr] • Długość/obszar zmodernizowanych ciągów pieszych [metr/m2] • Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [metr] • Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego [szt.] • Liczba obsłużonych pasażerów transportu zbiorowego [szt.] • Obszar terenów na których zrealizowano błękitno-zielone inwestycje [m2] • Obszar zmodernizowanych terenów – przestrzeni publicznych [m2] • Liczba mieszkań oddanych do użytku [szt.]
	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci wodociągowej [metr] • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci kanalizacyjnej [metr] • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci ciepłowniczej [metr] • Liczba zmodernizowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.] • Liczba nowych połączeń do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.] • Liczba obiektów objętych inwestycjami poprawiającymi efektywność energetyczną [szt.] • Masa zebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu [t] – wzrost rok do roku

Źródło: opracowanie własne.

Strategia została poddana ewaluacji ex ante, która określa możliwość jej realizacji i osiągnięcia zaplanowanych rezultatów. Ewaluację taką przeprowadza się jeszcze przed uchwaleniem dokumentu, tak aby w „obrocie prawnym” funkcjonował już dokument dający

szansę na efektywną realizację. W trakcie realizacji Strategii przeprowadzona zostanie ewaluacja on-going (w 2028 r.), która pozwoli ocenić skuteczność prowadzonej polityki. Służyć do niej może analiza wskaźników rozwoju gminy, do której odnosiła się również diagnoza strategiczna, a więc:

- ruch ludności,
- wskaźniki wsparcia z zakresu pomocy społecznej,
- poziom bezrobocia z uwzględnieniem osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- wyniki egzaminów ósmoklasisty,
- poziom przedsiębiorczości.

Ponadto ewaluacja powinna uwzględniać:

1. ocenę aktualności Strategii,
2. weryfikację uwarunkowań regionalnych, krajowych i europejskich Strategii,
3. ocenę prowadzonego monitoringu.

Efektem przeprowadzonej ewaluacji on-oging może być zmiana zapisów Strategii. Zgodnie z art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Procedura aktualizacji jest taka sama jak przyjmowania Strategii.

Po roku, w którym kończy się okres obowiązywania Strategii należy opracować ewaluację ex post. Pozwoli ona podsumować proces wdrażania, przygotować się do opracowania nowego dokumentu lub być może przedłużenia okresu obowiązywania czy aktualizacji niniejszej Strategii.

III.2. Ramy finansowe realizacji Strategii

Uwzględniając zapisy Wieloletniej Prognozy Finansowej, szacunkowy koszt realizacji polityk publicznych do 2032 r. wynosi ponad 60 mln zł.⁸ Na podstawie fizek projektowych, zbieranych na etapie opracowywanych dokumentów strategicznych, w tym strategii, koszt jedynie niezbędnych projektów inwestycyjnych wynosi ponad 100 mln zł.

Przewiduje się możliwość pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu gminy na realizację zapisów strategii. Przykładowe źródła tych funduszy to:

- środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe,

⁸ Na podstawie uchwały Nr IX/86/2024 Rady Miasta Czarnków z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Czarnków na lata 2025-2038.

- środki pochodzące z budżetu państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- środki funduszy celowych, np. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym), tj.:
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – ukierunkowane na zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystanie nowych technologii, wzrost konkurencyjności MŚP, rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości, transformację gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii;
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) – mające na celu wspieranie budowy infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju;
 - Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – ukierunkowane na udostępnianie zaawansowanych e-usług, zapewnianie cyberbezpieczeństwa, rozwój gospodarki opartej na danych i wykorzystującej technologie cyfrowe, rozwój współpracy na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wspieranie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych;
 - Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ) – mające utrzymać wsparcie udzielane w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 głównie w postaci żywności w formie paczek z artykułami spożywczymi lub posiłków oraz poprzez udział w działaniach na rzecz włączenia społecznego;
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS) – skupiający działania na rzecz m.in. poprawy sytuacji na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia;
 - Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027, tj. program regionalny, określający sposób wydatkowania funduszy europejskich na rzecz rozwoju województwa dolnośląskiego;
- inne fundusze ze źródeł europejskich, jak np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,

- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych.

III.3. Zgodność z dokumentami wyższego rzędu

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIEGO NA LATA 2021-2030							
	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej Powiatu							
Przygotowanie absolwentów szkół powiatowych do startu na rynku pracy							
Wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców Powiatu							
Poprawa stanu zdrowia mieszkańców							
Skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu							
Zapewnienie wysokiego bezpieczeństwa publicznego na terenie Powiatu							

Rozwój oferty spędzania wolnego czasu oraz integracja społeczności Powiatu							
Sprawna organizacja i zarządzanie Powiatem							

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU							
	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców							
Rozwój społeczny wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu							
Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski							
Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem							

STRATEGIA ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)							
	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną							
Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony							
Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu							

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego							
	Silnie zintegrowane miasto o wzmocnionej społeczności lokalnej			Czarnków silnym ośrodkiem lokalnej gospodarki opartej o tradycyjne i nowoczesne rozwiązania		Czarnków miastem dbającym o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne	
	1.1 Silna wspólnota lokalna	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej

Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym							
Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych							
Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie							

SPIS TABEL

Tabela 1 Zgodność celów rozwojowych miasta Czarnków z kierunkami działań Północno-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego	45
Tabela 2. Zgodność celów rozwojowych miasta Czarnków z celami polityki przestrzennej określonych dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego	48
Tabela 3. Szczegółowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych sieci wodno-kanalizacyjnej.....	78
Tabela 4. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych dla JCW na terenie miasta Czarnków	79
Tabela 5. JCWPd na terenie gminy Czarnków	81
Tabela 6. Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Miasta Czarnkowa.	87

SPIS RYSUNKÓW

Ryc 1. Temperatury maksymalne i średnie opady na terenie miasta Czarnkowa w latach 1991-2020	16
Ryc. 2 Schemat rozwoju	31
Ryc. 3. Obszary funkcjonalne w województwie wielkopolskim wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego	44
Ryc. 4 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków.....	50
Ryc. 5 Schemat powiązań funkcjonalno-przestrzennych miasta Czarnków i otoczenia	59
Ryc. 6 Struktura zagospodarowania terenów	62
Ryc. 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego	64
Ryc. 8 Ochrona środowiska i jego zasobów	68
Ryc. 9 System komunikacji.....	72
Ryc. 10 Infrastruktura techniczna	74
Ryc. 11 Infrastruktura społeczna	75
Ryc. 12 Obszar rewitalizacji.....	77
Ryc. 13 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	79